Bestuursverslag 2015

SWV de Eem
ELK KIND ZIJN EIGEN WEG

Brigitta Gadella *directeur*
Leontine Benus *adjunct directeur*
Mei 2016

Inhoud bestuursverslag 2015

Algemeen deel

1. SWV de Eem 3
1.1 Beschrijving van de regio 3
1.2 Rechtsvorm en organisatie 4

2. Voortgang ondersteuningsplan 2015-2019 6

3. Ondersteuning SWV breed 12
3.1 Totaal 12
3.1.1 Leerlingen van SWV de Eem 12
3.1.2 SWV de Eem t.o.v. andere Samenwerkingsverbanden PO 13
3.1.3 Dwarsdoorsnede 16
3.2 Ondersteuningsvragen 20
3.2.1 Aantallen 20
3.2.2 Basis- of extra ondersteuning? 21
3.3 Onderwijsondersteuningsarrangementen 22
3.3.1. Soort onderwijsondersteuningsarrangementen 22
3.3.2. Inhoud van onderwijsondersteuningsarrangementen 23
3.4 Expertise 25
3.6 Toelaatbaarheidsverklaringen 27
3.7 Overige vergelijken 28
3.7.1 Jongen/meisje 28
3.7.2 Leeftijden 28
3.7 Thuiszitters 30
3.8 IPPOO 31

4. Kwaliteit 33
4.1 Doorlooptijd 33
4.2 Tevredenheidsonderzoeken 34
4.3 Klachten 34
4.4 Activiteiten 34

5. Personeel 35
5.1 Algemene info 35
5.2 Werknemerstevredenheid 35
5.3 Verloop (in/uit dienst) 35
5.4 Ziekteverzuim 35
5.5 Gemiddelde leeftijd 36
Financieel beleid 37
Continuiteitsparagraaf 40
Jaarrekening ..... zie inhoudsopgave jaarrekening

1. SWV de Eem

1.1 Beschrijving van de regio

Alle scholen in de regio Eemland maken deel uit van SWV de Eem (behalve scholen voor cluster 1 en 2). De regiogrens van het samenwerkingsverband is via een ministeriële regeling vastgesteld. Deze wordt aangeduid als regio PO 2602 en omvat de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg.
In de regio zijn scholen gevestigd van 28 verschillende schoolbesturen. Daarnaast hebben zich vier schoolbesturen gemeld waarvan de scholen (voor speciaal onderwijs) weliswaar buiten de regio zijn gevestigd, maar die hun expertise inbrengen in de regio en vanwege grensverkeer een belang hebben bij de ontwikkelingen in de regio. Zodoende zijn in totaal 32 schoolbesturen bij het samenwerkingsverband aangesloten.

Binnen het SWV zijn er 136 locaties voor onderwijs aangesloten, met in totaal zo'n kleine 30.000 leerlingen. De verdeling is als volgt:
116 locaties voor regulier basisonderwijs die bij deze scholen horen.
7 locaties voor speciaal basisonderwijs (alle gevestigd te Amersfoort)
- Boulevard410
- De Werf (Het Drieluik en Het Baken)
- Dr. M. van der Hoeveschool
- Kingmaschool
- Koningin Wilhelminaschool
- Michaëlschool

4 locaties voor speciaal onderwijs (alle gevestigd te Amersfoort)
- Dr. A. van Voorthuijsenschool (cluster 3)
- Koningin Emmaschool (cluster 3)
- Mulock Houwer Lageweg (cluster 4)
- Mulock Fornhese (cluster 4)

Buiten de regio zijn 8 locaties voor speciaal onderwijs gevestigd. Deze zijn ook aangesloten bij SWV de Eem
- Berg en Boschschool Bilthoven
- Berg en Boschschool Houten
- C.P. van Leersumschool
- J.H. Donnerschool De Glind
- J.H. Donnerschool Hilversum
- Mytylschool de Trappenberg
- Mytylschool Ariane de Ranitz
- Utrechtse Buitenschool de Schans

1.2 Rechtsvorm en organisatie

SWV de Eem is ondergebracht in de voor dit doel opgerichte Vereniging Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem. Deze vereniging is juridisch niet verbonden met andere entiteiten.
Alle deelnemende schoolbesturen zijn als lid bij deze vereniging aangesloten.
De vereniging kent als organen:

Een directeur
De directeur van de vereniging, Brigitta Gadella, is benoemd door het bestuur. Het bestuur heeft haar bestuurlijke taken gemandateerd aan de directeur. De directeur is belast met de voorbereiding en uitvoering van de besluiten van het bestuur, draagt zorg voor het dagelijks functioneren van het samenwerkingsverband en benoemt de overige personeelsleden van het samenwerkingsverband (en ziet toe op hun functioneren).

Een Bestuur
Het bestuur van de vereniging is als zodanig benoemd door de algemene vergadering en telt vijf leden, te weten :
- Willem Kuijpers, voorzitter (bestuurder van de Stichting Meerkring)
- Bart Sonnenberg, vicevoorzitter (bestuurder van de Stichting PCBO Baarn-Soest)
- Gerrit-Jan Zomer, penningmeester
  (bestuurder - algemeen directeur VVGO Bunschoten-Spakenburg)
- Bert Dekker, lid (bestuurder van de Stichting KPOA)
- Jan Reitsma, lid (bestuurder van de Stichting De Kleine Prins).

Het bestuur is belast met de voorbereiding en uitvoering van de besluiten van de algemene vergadering, benoemt de directeur en ziet toe op het dagelijks functioneren van het samenwerkingsverband. Hiertoe hebben in 2015 vier bestuursvergaderingen plaatsgevonden.

Zoals in het managementstatuut staat verwoord heeft het bestuur van het SWV een belangrijke toezichthoudende rol, de meeste taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het bestuur zijn gemandateerd aan de directeur:
Artikel 3.1: Middels vaststelling van dit managementstatuut verleent het bestuur de directeur volmacht voor alle taken en bevoegdheden die bij of krachtens de wet en de statuten aan het bestuur toekomen en die niet op grond van de statuten van de vereniging of het gestelde in dit managementstatuut uitdrukkelijk aan de algemene vergadering of het bestuur zijn voorbehouden.
Artikel 3.3: Het bestuur onthoudt zich als regel van uitoefening van bestuurlijke bevoegdheden op gebieden die op basis van dit managementstatuut behoren tot de taak en bevoegdheid van de directeur. Indien het bestuur zich op enig moment genoodzaakt ziet op deze gebieden toch van de bestuurlijke bevoegdheden gebruik te maken, dan stelt het daarvan de directeur tevoren in kennis, bijzondere omstandigheden voorbehouden.

Dit betekent dat de rol van het bestuur omschreven kan worden als toezichthoudend; een toezichthoudend bestuur dat haar bestuurlijke taken heeft gemandateerd aan de directeur.

Kaders betreffende deze mandatering zijn nader uitgewerkt in het toetsingskader van het bestuur van het SWV.
De directeur informeert het bestuur regelmatig omtrent relevante ontwikkelingen rond de vereniging en het samenwerkingsverband door middel van managementrapportages per kwartaal. Het format managementrapportage is direct afgeleid van het toetsingskader.

Het bestuur heeft in 2015 als toezichthoudend orgaan de volgende taken uitgevoerd:

- Goedkeuren Ondersteuningsplan 2.0 2015-2019
- Goedkeuren meerjarenbegroting
- Goedkeuren jaarverslag en strategisch meerjarenplan
- Toezien op naleving van de wettelijke verplichtingen, code goed bestuur en afwijkingen van die code
- Toezien op rechtmatige verwerving en aanwending van de middelen
- Aanwijzen van een accountant

Een ALV
Aan de algemene vergadering zijn de majeure besluiten ten aanzien van het samenwerkingsverband voorbehouden (zoals de vaststelling van het ondersteuningsplan en van de financiële kaders). Zie voor een uitwerking van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de ALV het Toezichtkader ALV SWV De Eem. (zie bijlage D)
Voorts benoemt de algemene vergadering het bestuur en ziet toe op het algemene functioneren van het samenwerkingsverband. Hiertoe komt de ALV twee keer per jaar bijeen.

- Goedkeuren Ondersteuningsplan 2.0 2015-2019
- Goedkeuren meerjarenbegroting
- Goedkeuren jaarverslag en strategisch meerjarenplan
- Toezien op naleving van de wettelijke verplichtingen, code goed bestuur en afwijkingen van die code
- Toezien op rechtmatige verwerving en aanwending van de middelen

Governance code
Het Samenwerkingsverband gebruikt de governance code van de PO raad voor goed bestuur.
De leden van de PO-Raad hebben in 2010 de Code Goed bestuur met elkaar vastgelegd. In 2014 heeft de ALV van de PO raad een aantal wijzigingen aangebracht in de Code.

2. Voortgang ondersteuningsplan 2015-2019

De doelstellingen en indicatoren zoals beschreven in het ondersteuningsplan 2015-2019 worden jaarlijks omgezet in een jaarplan (ontwikkelagenda). Het jaarplan wordt per kwartaal geëvalueerd en heeft een vaste plaats in de managementrapportage aan het bestuur.
In dit jaarverslag beschrijven we op hoofdlijnen de voortgang van het ondersteuningsplan. Een en ander wordt in navolgende paragrafen met cijfers en grafieken verder onderbouwd.

1. Basisondersteuning: een stevig fundament in het regulier onderwijs;

A. Met ingang van 1 augustus 2014 wordt gewerkt met het niveau van basisondersteuning, per 1 augustus 2016 wordt daadwerkelijk van elke school verwacht dat zij de randvoorwaarden om dit niveau te beheersen op orde hebben. Tot 1 augustus 2018 krijgen de scholen de mogelijkheid om de implementatie te voltooien en te zorgen voor adequate borging.
NB: de verantwoordelijkheid voor het op orde brengen van de basisondersteuning ligt –net als de verantwoordelijkheid voor de basiskwaliteit op een school - bij de individuele schoolbesturen (zie hiervoor ook de afspraken in het Ondersteuningsplan van het SWV). Het aantal scholen dat de basisondersteuning op orde heeft geeft het SWV een goede indicatie van de kwaliteit van ondersteuning op de afzonderlijke scholen.

Om goed inzicht te krijgen in het niveau van basisondersteuning op de scholen is het schoolondersteuningsprofiel (SOP), dat in 2013-2014 is ontwikkeld met het werkveld op basis van de evaluatie in 2014 -2015 in 2015, verder ontwikkeld. In het vernieuwde instrument is de inhoud hetzelfde gebleven, maar zijn de onderliggende indicatoren van de 10 beloftes geïntegreerd. Zo wordt de voortgang (visie, beleid, implementatie, borging) per indicator inzichtelijk gemaakt.
Het SOP en het jaarlijkse schoolgesprek samen geven een goed beeld van het niveau van basisondersteuning van een school.
In 2015 is geen totaalbeeld van het niveau van basisondersteuning in het samenwerkingsverband uit de SOP's te halen, aangezien nog niet alle scholen hun SOP digitaal hadden ingevuld (de deadline was immers ook 15-1-2016). In 2016 zullen de data uit de SOP's in het jaarverslag worden verwerkt.
Naast het SOP kunnen de data m.b.t. de ondersteuningsvragen ook iets vertellen over het niveau van basisondersteuning in het samenwerkingsverband. In paragraaf 2.2.1 zijn deze cijfers verwerkt. In 2015 viel 13% van de ondersteuningsvragen binnen de basisondersteuning, dit is 4% minder t.o.v. 2014. Een lichte terugloop dus. Echter op zichzelf staand geen indicatie over het niveau van basisondersteuning. Aangezien sommige vragen binnen de extra ondersteuning niet zouden zijn ontstaan, indien de basisondersteuning op een school op orde was geweest durven we te stellen.

B. Vanaf 1 augustus 2015 worden aan ondersteuningsvragen binnen de basisondersteuning geen arrangementen afgegeven op uitvoeringsniveau alleen op expertise ondersteuning
i.h.k.v. vergroting van de handelingsbekwaamheid van leerkrachten en team- en schoolontwikkeling.

Dit is inderdaad gebeurd.

C. Vanaf 1 augustus 2016 worden aan ondersteuningsvragen binnen de basisondersteuning besturen op de hoogte gesteld en worden geen arrangementen afgegeven op uitvoeringsniveau alleen op expertise ondersteuning i.h.k.v. schoolontwikkeling.

Besturen zullen in 2016-2017 in ieder geval in hun bestuursrapportages hiervan op de hoogte
worden gesteld.

D. Vanaf 1 augustus 2018 worden geen arrangementen aangevraagd en gehonoreerd die binnen de basisondersteuning vallen.

E. Per 1 augustus 2018 wordt het niveau van basisondersteuning geëvalueerd binnen het SWV. Nagegaan wordt of de omschrijving voldoende ruimte biedt aan de scholen en sturingsmogelijkheden voor het SWV. Na deze evaluatie en eventuele bijstelling worden herziene doelstellingen voor de periode 2018-2020 geformuleerd in de Ontwikkelagenda.

2. Een duidelijke ondersteuningsroute in de regio;

Het samenwerkingsverband heeft tot doel om:
Een heldere ondersteuningsstructuur en –route te hebben, zodat - wanneer sprake is van een ondersteuningsvraag - snel adequate ondersteuning geboden wordt.
De ondersteuningsstructuur die bij aanvang van passend onderwijs is opgezet, op gezette tijden (zeker in de begin periode) te evalueren om de doelmatigheid en effectiviteit te kunnen borgen.
De ondersteuningsroute is voor alle scholen helder. Dit blijkt uit de aanvragen die zijn gedaan en uit de gesprekken op de scholen. SWV de Eem heeft hierop ingezet door verschillende communicatie uitingen: nieuwsbrieven, de banners die op scholen zijn verspreid, informatie op de website, en een kort animatiefilmpje.

3. Handelingsgerichte toewijzing van extra onderwijsondersteuning;

A. Voor iedere leerling is binnen zes weken na indienen van een ondersteuningsvraag een passend onderwijsaanbod. (Er vanuit gaande dat binnen de basisondersteuning alles gedaan is wat nodig was voor deze leerling.)

Op dit moment is dit nog niet in cijfers te onderbouwen. Wel kunnen we zien dat het eerste gesprek bij 53% plaatsvindt binnen 4 weken na het stellen van ondersteuningsvraag. Een oplossing binnen 6 weken is zeker haalbaar en lukt ook nu al. De casussen waar dat lukt voldoen allemaal aan de voorwaarden dat scholen binnen de basisondersteuning alles gedaan hebben wat nodig is en dat dit ook is weergegeven op papier als zijnde een weerslag van het handelingsgericht werken tot het moment dat de ondersteuningsvraag is ingediend.

B. Per 1 augustus 2016 is het verwijzingspercentage SBO gedaald naar landelijk gemiddeld niveau.

Het landelijk gemiddelde geeft weer wat het deelnamepercentage is en niet het verwijzingspercentage. Het verwijzingspercentage (afgegeven TLV's SBaO) is iets anders dan het deelnamepercentage. (Aantal leerlingen op het SBaO)
Uitgaande van het deelnamepercentage zien we dat SWV de Eem een lichte dalende lijn laat zien, maar op het moment van meting (oktober 2015), nog boven het landelijk gemiddelde (2,3%) zit, namelijk op 2,7%.

C. Gedurende de looptijd 1 augustus 2016 – 1 augustus 2018 daalt het verwijzingspercentage SBO tot onder het landelijk gemiddelde.

De dalende lijn is ingezet en het is aannemelijk dat deze lijn zich door gaat zetten.

D. Het verwijzingspercentage SO blijft minimaal onder het landelijk gemiddelde niveau.

Het landelijk gemiddelde geeft weer wat het deelnamepercentage is en niet het verwijzingspercentage. Het verwijzingspercentage (afgegeven TLV's) is iets anders dan het deelnamepercentage (aantal leerlingen op het SO)
Uitgaande van het deelnamepercentage zien we dat SWV de Eem een lichte dalende lijn laat zien, en op het moment van meting (oktober 2015), nog net boven het landelijk gemiddelde (1,6%) zit, namelijk op 1,7%.

E. Het omlaag brengen / stabiliseren van het verwijzingspercentage naar het SO en SBO gaat hand in hand met de toename van arrangementen (boven de basisondersteuning) in het regulier onderwijs ondersteunt door SO en SBO.

Op dit moment zijn er (nog) geen gegevens beschikbaar die dit aan kunnen tonen. Dit zal in het jaarverslag 2016 wel worden meegenomen.

F. Er zijn geen klachten die leiden tot uitspraken van de geschillencommissie, waaruit blijkt dat SWV de Eem onjuist gehandeld zou hebben.

In 2015 zijn er geen klachten geweest die bij de geschillencommissie zijn voorgelegd. In paragraaf 3.3 wordt er verder op klachten ingegaan. Er is één klacht ingediend bij de directeur, die na het horen van ouders heeft geleid tot een second opinion. Het TLV advies wat hieruit volgde kwam overeen met het oorspronkelijke advies. Ouders hebben geen beroep aangetekend tegen dit advies.

4. Een dekkend netwerk aan voorzieningen in de regio van SWV de Eem;

A. Het SWV heeft een dekkend netwerk van kwalitatieve voorzieningen. Dit is van belang voor thuisnabij onderwijs. Dit betreft voorzieningen voor regulier en speciaal (basis)onderwijs binnen, maar ook buiten, SWV de Eem.

Het netwerk van SWV de Eem is vanaf het begin dekkend geweest. Daarvoor hebben we wel de
opting in scholen voor speciaal onderwijs nodig. Binnen onze regio kunnen niet alle doelgroepen
leerlingen worden opgevangen. Met name leerlingen met gedragsstoornissen met internaliserende problematieken en langdurig zieke en meervoudig gehandicapte kinderen
volgen buiten de regio onderwijs.

B. Zicht krijgen op ontwikkelingen die er zijn / in gang moeten worden gezet om een dekkend netwerk thuisnabij te organiseren.

SWV de Eem heeft een keer per kwartaal een overleg met alle directeuren van speciaal (basis) onderwijs. Daarnaast zijn jaarlijkse gesprekken met de besturen van de scholen voor speciaal (basis) onderwijs en vaker indien nodig.

C. SWV de Eem heeft geen thuiszitters (leerplichtig kind dat ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht resp. vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs.)

Afgelopen jaar zijn er twee leerlingen geweest die meer dan 4 weken thuis zaten. Deze leerlingen zijn niet aangemeld door de betreffende scholen bij SWV de Eem en zijn dus pas na bericht van ouders en/of leerplicht in een later stadium in een traject gezet op zoek naar een passende school.

5. Een open en transparante samenwerking met ouders;

A. Het samenwerkingsverband heeft tot doel een open en transparante samenwerking met ouders te realiseren. Hiertoe zorgt het voor voorlichting en informatievoorziening en degelijke inspraakregelingen (formeel en informeel).

De ondersteuningsplanraad (OPR) is het medezeggenschapsorgaan voor ouders en leerkrachten.

In 2014-2015 zijn er verschillende bijeenkomsten geweest tussen directie en OPR om het ondersteuningsplan 2015-2019 goed met elkaar door te spreken en tot instemming van de OPR te komen.

Het Informatie Punt Passend Onderwijs voor Ouders (IPPOO) is speciaal voor ouders en zorgpartners ingericht die met vragen over passend onderwijs in regio de Eem zitten.

B. Het is voor ouders duidelijk waar zij terecht kunnen met vragen t.a.v. extra ondersteuning voor leerlingen.

De website van SWV de Eem is actueel en heeft een eigen 'knop' voor ouders. In de zoekmachines verschijnt SWV de Eem hoog op de lijst. SWV de Eem stimuleert scholen om informatie over passend onderwijs en SWV de Eem in de schoolgids en op de website van de school op te nemen en levert daartoe jaarlijks concept teksten aan.

C. Het SWV voert een actief voorlichtingsbeleid aan ouders.

Er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van het (telefonisch) spreekuur van het IPPOO. Verder heeft het IPPOO in 2015 een ouderavond georganiseerd over Passend Onderwijs en Zorg, die op dezelfde avond in alle gemeente van regio de Eem werd gehouden en geopend werd door de plaatselijke wethouders.

D. Ouders zijn tevreden over hun inbreng bij de aanvraag van een TLV of arrangement.

In de mondelinge evaluaties na het einde van een ondersteuningstraject hebben ouders zich doorgaans positief uitgelaten over hun inbreng en de betrokkenheid van SWV de Eem. Er zijn in 2015 geen schriftelijke of digitale tevredenheidsonderzoeken uitgezet onder ouders.

E. Ouders zijn tevreden over hun formele inspraakmogelijkheden (via OPR).

Op basis van een interne evaluatie van de OPR hebben de ouders in de OPR zich positief over de positie van de OPR en hun rol in de OPR uitgelaten tijdens het Inspectiebezoek 2015.

6. Samenwerking met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid.

Het samenwerkingsverband wil samenwerken met ketenpartners. Het is hierbij van belang welke verantwoordelijkheid bij welke partner ligt. Alleen dan voorkom je dat leerlingen tussen voorzieningen terecht komen. Eén kind, één gezin, één plan en één aanpak. SWV de Eem werkt samen met verschillende partners om passend onderwijs te realiseren. Naast de partijen die in het samenwerkingsverband deelnemen (scholen, besturen PO en S(B)O) zijn er relaties met de voorschoolse voorzieningen, het voortgezet onderwijs, voorzieningen voor speciaal onderwijs cluster 1 en 2 en de gemeenten (wijkteams, jeugdzorg en OOGO).

SWV de Eem heeft met alle ketenpartners geregeld overleg, behalve met de voorschoolse voorzieningen. De overleggen zijn gericht op goede afstemming en aansluiting.

Naast de bilaterale overleggen met de ketenpartners organiseert SWV de Eem jaarlijks een Nieuwjaars netwerk bijeenkomst, waar alle leden, direct betrokkenen en ketenpartners voor worden uitgenodigd. In de jaarlijkse evaluatie periode organiseert SWV de Eem een lunch met en voor ketenpartners om samen het gesprek te kunnen voeren over de onderlinge samenwerking, hoe deze kan worden geoptimaliseerd en een idee te krijgen van het beeld over SWV de Eem in de regio.

In het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) dat regionaal wordt gevoerd zijn in 2015 een aantal belangrijke zaken goed in proces gezet, zoals: de afstemming met Leerplicht en pilotprojecten voor een betere bekostiging van zorg en onderwijs arrangementen.

In 2016 zal de ontwikkeling van de samenwerking met de voorschoolse voorzieningen aandacht moeten krijgen met als doel scholen optimaal te ondersteunen bij invulling van de zorgplicht bij de instroom van leerlingen.

7. Een cyclisch en systematisch geheel van Kwaliteitsmanagement

We vragen van scholen en schoolbesturen om doelmatig, systematisch en transparant te werken en dit doen we zelf ook. Hiervoor werken we met een kwaliteitscyclus waarin evaluatie, monitoring en verantwoording een belangrijke plek innemen.

Het kwaliteitsbeleid van SWV de Eem heeft in 2015 voor de eerste keer de hele cyclus doorlopen. Het bestuur van SWV de Eem is gericht op monitoring van de beleidsuitgangspunten en krijgt daartoe ieder kwartaal een management rapportage aangeleverd door de directie. Het toetsingskader is een onderwerp van gesprek geweest in 2015 en zal verder worden aangescherpt in 2016. SWV de Eem verzamelt allerhande

data om de verschillende processen te kunnen monitoren. Deze data dienen ook als input voor de jaarlijkse evaluatie gesprekken met de schooldirecties en de –besturen. In 2015 is gebleken, dat de data uit de verschillende systemen (intern en extern) niet overeenkwamen wat geleid heeft tot verwarring in de presentaties van de cijfers. Na veel onderzoek, overleg met POraad en DUO, en herstelwerk zijn de cijfers, die in dit jaarverslag worden gepresenteerd, correct.
In 2016 zal de automatisering bij SWV de Eem, die is ingezet eind 2015, worden doorontwikkeld. De automatisering is erop gericht dat data uit verschillende interne en externe systemen wordt gekoppeld, zodat er niet handmatig hoeft worden ingevoerd en menselijke fouten tot een minimum worden beperkt.

8. Heldere en tijdige COMMUNICATIE

Samenwerken vraagt om een goede communicatie. Dit is van belang om gezamenlijke werkwijzen te ontwikkelen, good practices te delen, maar vooral om samen meer te zijn dan de som der delen. Ook hier geldt dat we deze jaren als opstartjaren zien, waarin veel ontwikkeld en geïmplementeerd wordt.
SWV de Eem probeert op verschillende lagen en voor verschillende doelgroepen de juiste communicatie in te zetten. In 2015 zijn we begonnen met gedifferentieerde nieuwsbrieven. We kennen nu de volgende nieuwsbrieven, voor: leerkrachten, IB'ers en directies, bestuurders en ouders. Onze nieuwsbrieven worden doorgaans door 60 - 75% van de ontvangers geopend. (Zo ligt het gemiddelde openingspercentage van Nederlandse e-mail marketing acties rond de 41,3% bij kleine bestanden).
Verder zijn er in 2015 kenniskringen geweest, voor: IB'ers, directeuren en de leerteams waar IB'ers, wijkteamleden en onderwijsondersteuners aan deelnemen.
Voor leerkrachten zijn er 2 inspiratie avonden geweest. De wens voor een professionaliseringsaanbod voor leerkrachten in samenhang met het (eventuele) aanbod van de bestuursacademies is veelvuldig genoemd in 2015. In 2016 zal onderzocht worden op welke manier dit vorm kan worden gegeven.

3. Ondersteuning SWV breed

Meten is weten. Pas als je gegevens bijhoudt en vastlegt kun je ze onderzoeken en analyseren. En vervolgens waar nodig invloed uitoefenen. Alle scholen in regio Eemland maken deel uit van SWV de Eem. Dit zijn in totaal 135 locaties voor onderwijs, van 28 verschillende schoolbesturen binnen onze regio, met zo'n 30.000 leerlingen. Daarnaast hebben 4 schoolbesturen met scholen voor speciaal onderwijs zich aangemeld van buiten de regio. In dit hoofdstuk: deze en meer feiten en cijfers van onze regio.

3.1 Totaal

3.1.1 Leerlingen van SWV de Eem
In onderstaande grafiek zijn de schoolgaande kinderen die vallen onder SWV de Eem (28.267) verdeeld in verschillende groepen.
Wat we hier *niet* zien is het totaal van leerplichtige kinderen die vallen onder SWV de Eem. Dat houdt in dat wij hier *niet* zien, kinderen die vrijstelling van onderwijs hebben, leerlingen binnen REC 1 en REC 2 onderwijs en absoluut verzuimers.

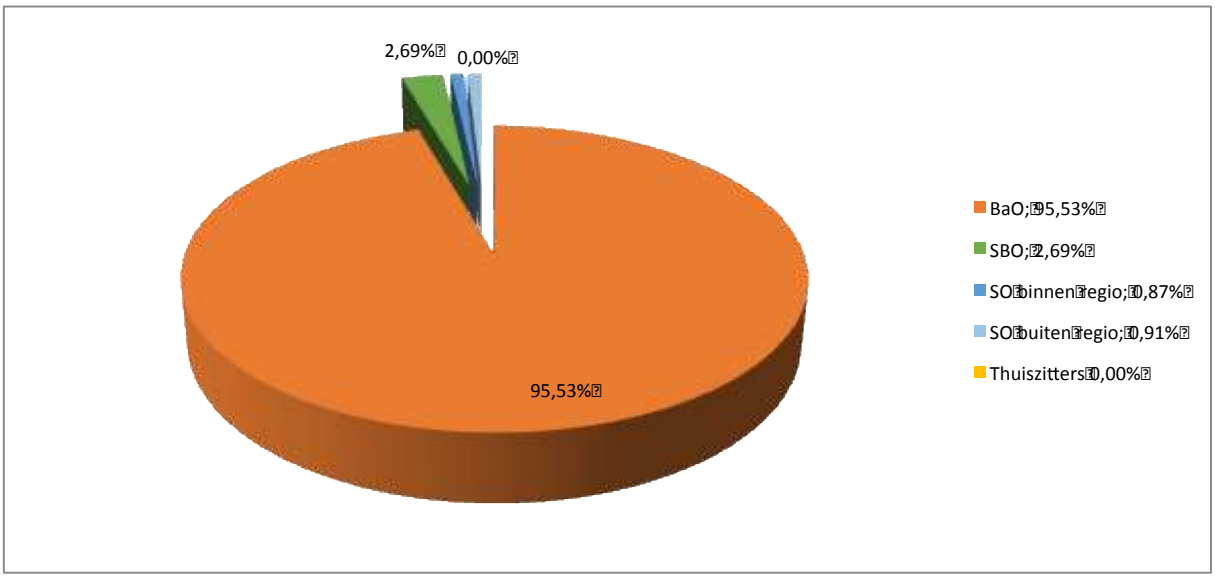

3.1.2 SWV de Eem t.o.v. andere Samenwerkingsverbanden PO

De eerste twee grafieken hieronder zijn afkomstig uit mijn.vensters.nl. Dit is een dashboard passend onderwijs voor samenwerkingsverbanden. Dit dashboard is in ontwikkeling en zal steeds meer gegevens genereren en vergelijken vanuit BRON.
De grafieken tonen het aantal leerlingen per onderwijssoort op 1 oktober. Dit geeft zicht op de omvang van de verschillende onderwijssoorten binnen het SWV.
De schoolgaande leerlingen staan op 1 oktober ingeschreven op een school binnen SWV de Eem.
De oranje lijn bij SBaO is het landelijk gemiddelde. Bij het SBaO is het gemiddelde landelijke deelnamepercentage 2,3%. Bij het SO is het landelijke gemiddelde van het deelnamepercentage 1,6%. (In deze grafiek is geen oranje lijn weergegeven om het landelijk gemiddelde aan te geven)

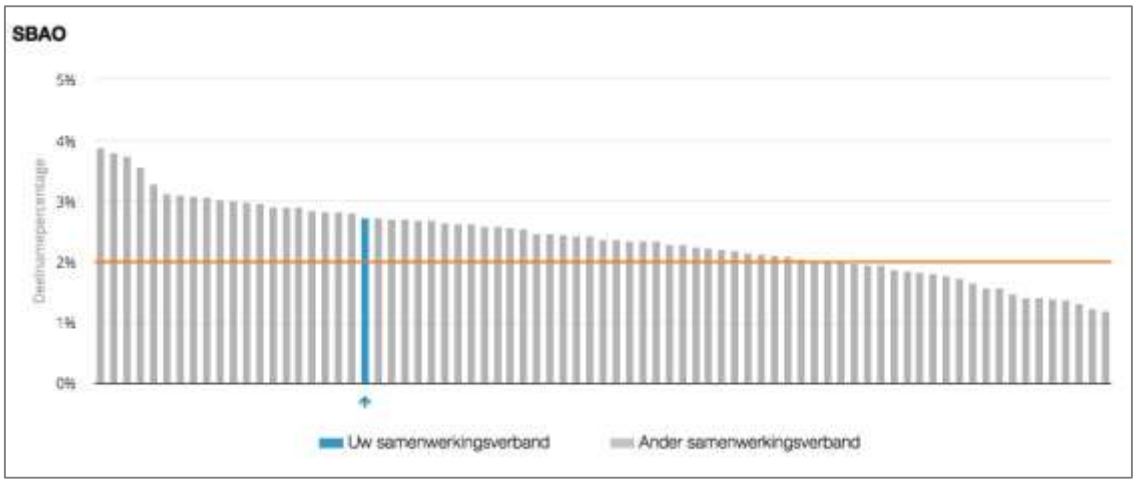

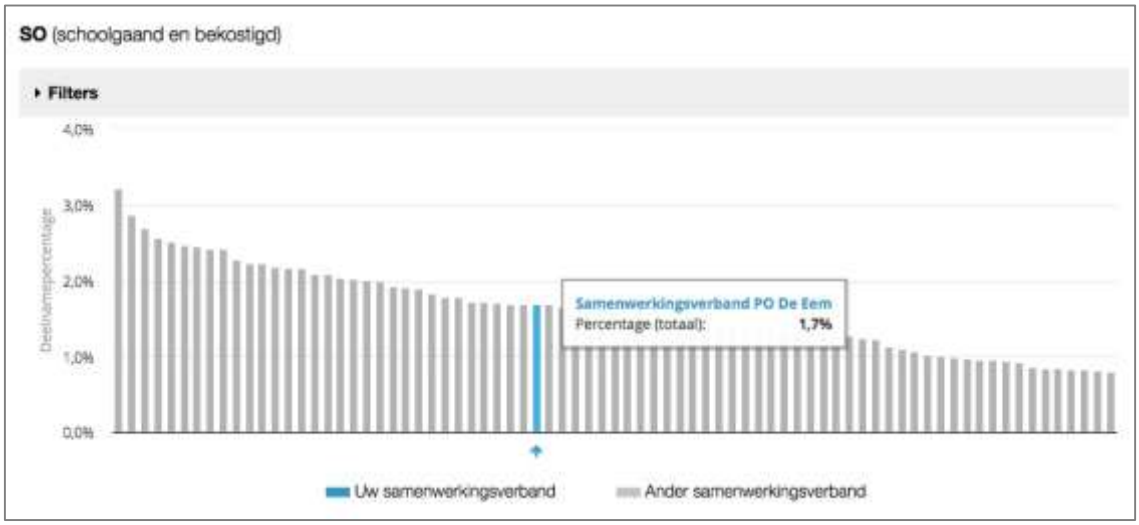

mijn.vensters.nl 01-02-2016

Onderstaande grafieken tonen het deelnamepercentage voor het speciaal basisonderwijs (SBaO) en het speciaal onderwijs (SO). Deelnamepercentages worden altijd berekend ten opzichte van het totaal aantal voor het samenwerkingsverband bekostigde (schoolgaande) leerlingen.

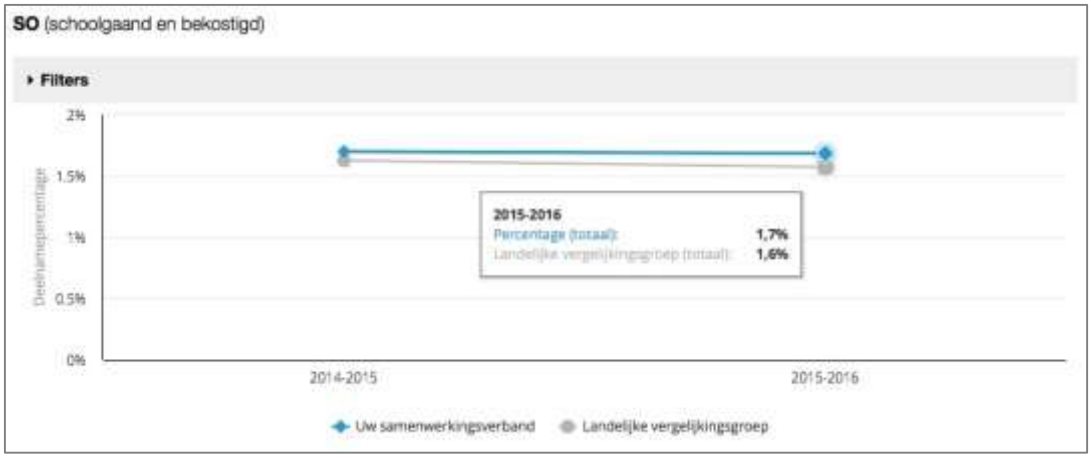

mijn.vensters.nl 01-02-2016

Conclusie grafieken 3.1.1 en 3.1.2
Als we kijken naar de grafiek van het SWV in 2.1.1, zien we dat er in 2015 geen officiële thuiszitters bij ons bekend waren. In paragraaf 2.7 gaan we dieper in op het in beeld hebben van thuiszitters. Daarnaast zien we dat het deelnamepercentage SBaO 2,7% is. Dit wordt bevestigd in de grafiek van 2.1.2 als we kijken naar SWV de Eem t.o.v. andere samenwerkingsverbanden. Het deelnamepercentage van het SBaO ligt boven het landelijke gemiddelde, maar is in een dalende lijn.
Bij het deelnamepercentage van het SO is eveneens een lichte daling te zien. Dit percentage ligt bijna gelijk aan het landelijk gemiddelde. Het deelnamepercentage SO is verdeeld in twee delen; binnen de regio en buiten de regio. Iets meer dan de helft van al onze SO leerlingen (0,91% van de1,78) gaan buiten de regio naar school.

Ontwikkelpunten 2016:
Het is het onderzoeken waard om te bekijken wat de redenen zijn dat er meer dan de helft van de SO leerlingen die onder verantwoordelijkheid vallen van SWV de Eem, niet naar school kan/wil gaan binnen de regio. Mogelijke redenen zijn, dat:

- *specifieke onderwijssettingen binnen SWV de Eem niet beschikbaar zijn,*
- *de reisafstand een rol speelt,*
- *voorkeur van ouders op basis van identiteit of onderwijsconcept een rol speelt.*

Op basis van de antwoorden kan SWV de Eem bepalen of en hoe zij meer kinderen binnen de eigen regio naar school kunnen laten gaan.

Het SWV heeft als opdracht om Passend Onderwijs te verzorgen voor alle leerplichtige kinderen van 4 t/m12 jaar. Hier zit meteen al een schijnbare tegenstelling; 4-jarigen zijn niet leerplichtig. Het is echter wel van belang om de totale groep van 4 tot en met 12 jaar ook de 4-jarigen) in beeld te hebben. Dit is echter nu nog niet het geval. Het is aan te bevelen om ,i.s.m. leerplicht en cluster 1 en 2, de totale groep die valt onder de verantwoordelijkheid SWV de Eem, in beeld te krijgen, zodat we met elkaar kunnen streven naar Passend Onderwijs voor elk kind van 4 t/m 12 jaar binnen de regio van SWV de Eem.

3.1.3 Dwarsdoorsnede

De gegevens die in onderstaande tabel en grafiek zijn gezet, geven ons informatie over de cijfers van 2015. De cijfers hebben betrekking op BaO en SBaO scholen. Alle cijfers zijn procentueel weggezet, zodat er een vergelijking gemaakt kan worden. De verschillende staven uit de diagram staan voor de volgende items;

Licht Blauw: procent leerlingen van het SWV die onder de verantwoordelijkheid vallen van dit bestuur, gebaseerd op de cijfers uit BRON van 01-10-2015

Oranje: procent ondersteuningsvragen die gesteld zijn in het kalenderjaar 2015 aan het SWV m.b.t. leerlingen/groepen/scholen die vallen onder de verantwoordelijkheid van dit bestuur.

Grijs: procent Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) die afgegeven zijn in het kalenderjaar 2015 door het SWV voor leerlingen die vallen onder de verantwoordelijkheid van dit bestuur.

Geel: procent arrangementen die afgegeven zijn in het kalenderjaar 2015 door het SWV voor leerlingen/groepen/scholen die vallen onder de verantwoordelijkheid van dit bestuur.

Blauw: procent van het totaal bedrag dat is uitgekeerd aan besturen/scholen vanuit arrangementen die afgegeven zijn in het kalenderjaar 2015 door het SWV voor leerlingen/groepen/scholen die vallen onder de verantwoordelijkheid van dit bestuur.

Groen: procent van het totaal ingezette uren expertise via het SWV dat is ingezet vanuit

Besturen	ll aantal 01-10-2015	% leerlingaantal 01-10-2015	TOTAAL 2015 ondersteuningsvragen	% Ondersteuningsvragen	TLV SBO	TLV SO	TOTAAL TLV's	% Toelaatbaarheidsverklaringen	Aantal arrangementen	% Toegekende Arrangementen	middelen toegekend tbv school	% Middelen toegekend aan de school	TOTAAL uur expertise	% Toegekende uren expertise
ASV	306	1,1%	1	0,2%	2	0	2	0,9%	4,0	0,9%	€12.420,00	0,7%	110,8	2,4%
Het Sticht	512	1,8%	8	1,4%	0	0	0	0,0%	7,0	1,6%	€91.685,00	5,1%	70,0	1,5%
KPOA	5662	20,3%	108	18,9%	37	10	47	21,7%	71,0	16,6%	€232.301,20	13,0%	740,3	15,9%
Meerkring	4027	14,4%	98	17,1%	43	9	52	24,0%	62,0	14,5%	€301.409,05	16,9%	757,1	16,2%
PCBO Amersfoort	3642	13,0%	90	15,7%	24	12	36	16,6%	62,0	14,5%	€215.032,70	12,1%	648,9	13,9%
PCBO Baarn-Soest	2183	7,8%	45	7,9%	10	2	12	5,5%	40,0	9,3%	€153.981,50	8,6%	496,0	10,6%
PCO Bunschoten	1022	3,7%	17	3,0%	4	1	5	2,3%	11,0	2,6%	€39.165,00	2,2%	97,1	2,1%
School met de Bijbel Eemdijk	87	0,3%	1	0,2%	0	0	0	0,0%	0,0	0,0%	€ -	0,0%	0,0	0,0%
SIMON	321	1,1%	8	1,4%	0	0	0	0,0%	2,0	0,5%	€8.806,20	0,5%	53,3	1,1%
SKOA	162	0,6%	4	0,7%	0	0	0	0,0%	6,0	1,4%	€13.107,00	0,7%	102,0	2,2%
SKOSS	1368	4,9%	35	6,1%	7	3	10	4,6%	26,0	6,1%	€100.877,24	5,7%	156,0	3,3%
St. PCO Gelderse Vallei	229	0,8%	1	0,2%	0	0	0	0,0%	2,0	0,5%	€2.516,80	0,1%	0,0	0,0%
St. Van der Huchtscholen	692	2,5%	18	3,1%	4	3	7	3,2%	26,0	6,1%	€123.923,50	7,0%	153,3	3,3%
STEV	1219	4,4%	33	5,8%	9	1	10	4,6%	18,0	4,2%	€141.096,20	7,9%	233,0	5,0%
Stichting De Kosmos	343	1,2%	10	1,7%	1	0	1	0,5%	9,0	2,1%	€31.559,50	1,8%	89,5	1,9%
Stichting Monton	305	1,1%	3	0,5%	0	0	0	0,0%	2,0	0,5%	€2.760,00	0,2%	40,1	0,9%
Stichting SO Amersfoort e.o.	351	1,3%	16	2,8%	5	8	13	6,0%	6,0	1,4%	€30.970,00	1,7%	59,0	1,3%
Stichting Vrije School Amersfoort	337	1,2%	5	0,9%	1	0	1	0,5%	4,0	0,9%	€2.227,50	0,1%	57,5	1,2%
Ver. geref. Sbo De Werf	98	0,4%	2	0,3%	0	0	0	0,0%	0,0	0,0%	€ -	0,0%	0,0	0,0%
Ver. Montessori Onderwijs Leusden	225	0,8%	1	0,2%	0	0	0	0,0%	2,0	0,5%	€6.348,00	0,4%	29,3	0,6%
Ver. Nieuwe Baarnsche School	455	1,6%	2	0,3%	1	0	1	0,5%	1,0	0,2%	€345,00	0,0%	21,5	0,5%
de Bijbel te Woudenberg	233	0,8%	4	0,7%	0	0	0	0,0%	7,0	1,6%	€13.800,00	0,8%	90,0	1,9%
VGPO HAAL	1238	4,4%	15	2,6%	5	0	5	2,3%	14,0	3,3%	€43.255,00	2,4%	123,5	2,6%
Voila	2133	7,6%	35	6,1%	7	5	12	5,5%	34,0	7,9%	€151.097,22	8,5%	478,3	10,3%
VVGO	791	2,8%	12	2,1%	3	0	3	1,4%	12,0	2,8%	€62.361,00	3,5%	56,3	1,2%
	27941		**572**		163	54	**217**		**428,0**		**€1.781.044,61**		**4662,5**	

arrangementen die afgegeven zijn in het kalenderjaar 2015 door het SWV voor leerlingen/groepen/scholen die vallen onder de verantwoordelijkheid van dit bestuur

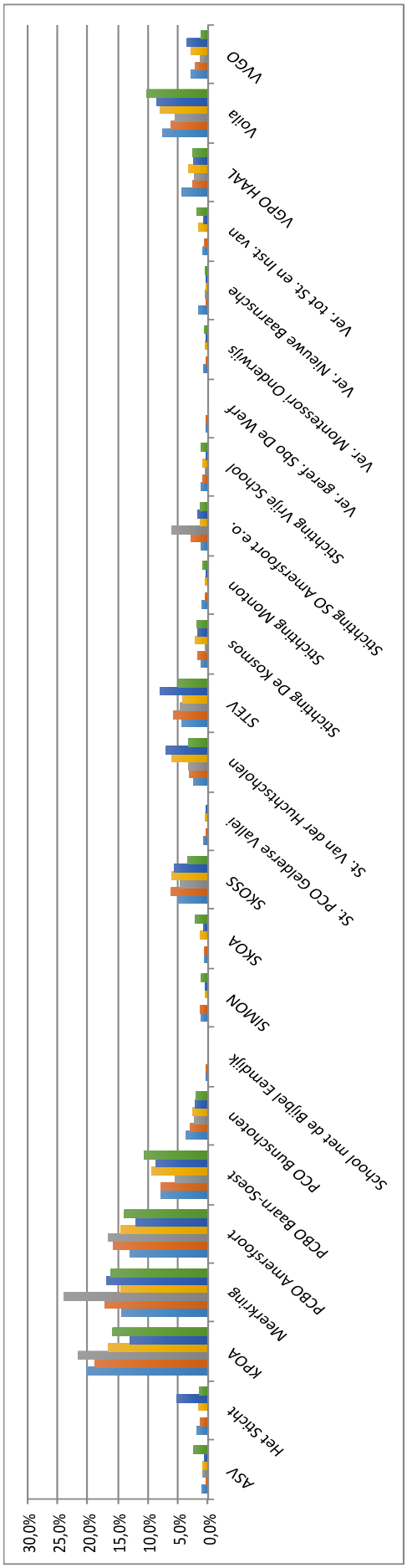
30,0%
25,0%
20,0%
15,0%
10,0%
5,0%
0,0%
ASV
Het Sticht
KPOA
Meerkring
PCBO Amersfoort
PCBO Baarn-Soest
PCO Bunschoten
School met de Bijbel Eemdijk
SIMON
SKOA
SKOSS
St. PCO Gelderse Vallei
St. Van der Huchtscholen
STEV
Stichting De Kosmos
Stichting Monton
Stichting SO Amersfoort e.o.
Stichting Vrije School
Ver. Berel. Sbo De Werf
Ver. Montessori Onderwijs
Ver. Nieuwe Baarnsche
Ver. tot St. en Inst. van
VGPO HAAL
Voila
VVGO
% leerlingen 01-10-2015
% Ondersteuningsvragen
% Toelaatbaarheidsverklaringen
% Toegekende Arrangementen
% Middelen toegekend aan de school
% Toegekende uren expertise

Conclusie uit grafiek bij 3.1.3
Uit de grafiek kunnen we halen dat de grootste besturen in de stad Amersfoort hun scholen hebben. We zien dat de meeste TLV's van 2015 aangevraagd zijn door de grote besturen in stad Amersfoort.
Als het gaat om inzet van expertise via het SWV, dan zien we dat, naast de 3 grote besturen uit stad Amersfoort, ook in Leusden veel gebruik gemaakt wordt van expertise.
Een aantal schoolbesturen hebben t.o.v. het procentuele leerlingenaantal procentueel meer middelen tot hun beschikking.

Om alle 'gelden' en expertise evenredig te verdelen, is het wenselijk dat in de grafieken de verschillende staven (items) van een bestuur van gelijke hoogte worden. Idealiter zou het zo moeten zijn dat de 'TLV staaf' kleiner wordt dan de 'staaf' van de arrangementen.
We zien dat de grote besturen in stad Amersfoort relatief de meeste TLV's hebben aangevraagd. Om dit beter te bekijken, maken we hieronder een grafiek per gebied.

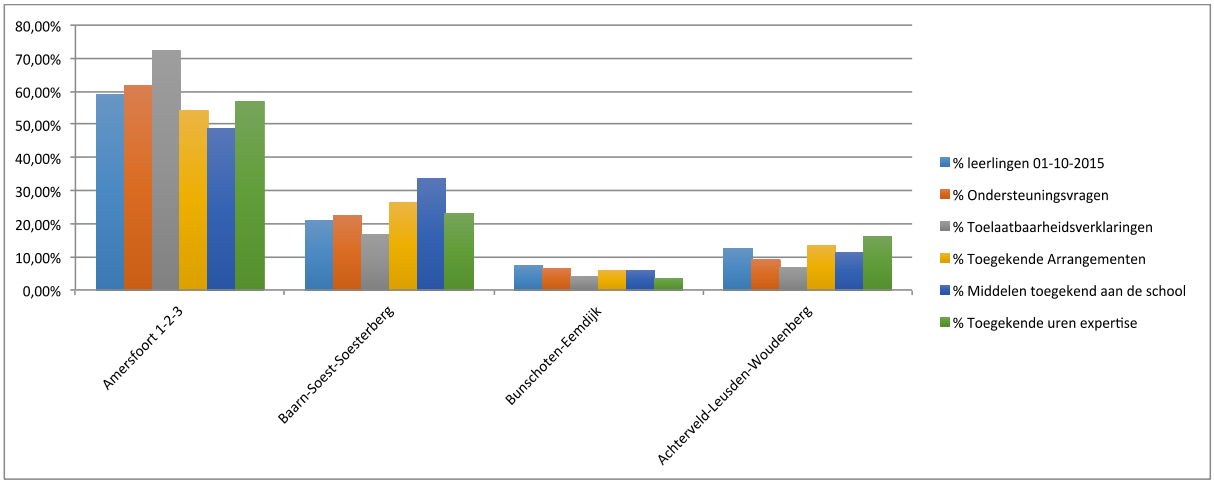

Gebieden	ll aantal 01-10-2015	% leerlingen 01-10-2015	TOTAAL 2015 ondersteuningsvragen	% Ondersteuningsvragen	TLV SBO	TLV SO	TOTAAL TLV's	% Toelaatbaarheidsverklaringen	Aantal arrangementen	% Toegekende Arrangementen	middelen toegekend tbv school	% Middelen toegekend aan de school	TOTAAL uur expertise	% Toegekende uren expertise
Amersfoort 1-2-3	16508	59,08%	354	61,89%	118	39	157	72,35%	232	54,21%	€ 869.074,15	48,80%	2657,9	57,01%
Baarn-Soest-Soesterberg	5821	20,83%	129	22,55%	27	9	36	16,59%	113	26,40%	€ 602.511,09	33,83%	1083,65	23,24%
Bunschoten-Eemdijk	2082	7,45%	37	6,47%	8	1	9	4,15%	25	5,84%	€ 107.116,35	6,01%	165,35	3,55%
Achterveld-Leusden-Woudenberg	3530	12,63%	52	9,09%	10	5	15	6,91%	58	13,55%	€ 202.343,02	11,36%	755,55	16,20%
	27941		572		163	54	217		428		€ 1.781.044,61		4662,45	

Conclusie uit 'sub grafiek' van 3.1.3 dwarsdoorsnede; gebiedsindeling
Uit de grafiek die informatie geeft m.b.t. de stad Amersfoort en de gebieden rondom Amersfoort, kunnen we zien dat de meeste TLV's worden aangevraagd door de scholen in Amersfoort.
In de drie gebieden rondom Amersfoort zien we dat de middelen uit arrangementen die beschikbaar zijn voor de scholen, hoger ligt t.o.v. het aantal leerlingen, maar daarentegen zien we ook dat de aanvragen TLV's lager ligt t.o.v. het aantal leerlingen.

Ontwikkelpunten 2016
Het is zinvol om te onderzoeken waarom de gebieden rondom Amersfoort minder TLV's aanvragen dan de scholen in stad Amersfoort. Op basis van de resultaten kan er gekeken worden of er aanknopingen zijn om de TLV aanvragen van de scholen in Amersfoort omlaag te krijgen om zo thuis nabij onderwijs verder te ontwikkelen. Wordt bijvoorbeeld de inzet van de beschikbare expertise binnen het SWV wel optimaal benut ? Is er extra afstemming nodig over het proces van arrangeren op de scholen .

3.2 Ondersteuningsvragen

3.2.1 Aantallen

In het jaar 2015 zijn er aan het SWV **428** nieuwe ondersteuningsvragen gesteld, m.b.t. nieuwe casussen. Leerlingen waar al betrokkenheid was van het SWV in 2014, zijn hier niet in meegeteld.

Onderstaande grafiek geeft weer hoeveel vragen er per maand gesteld zijn.

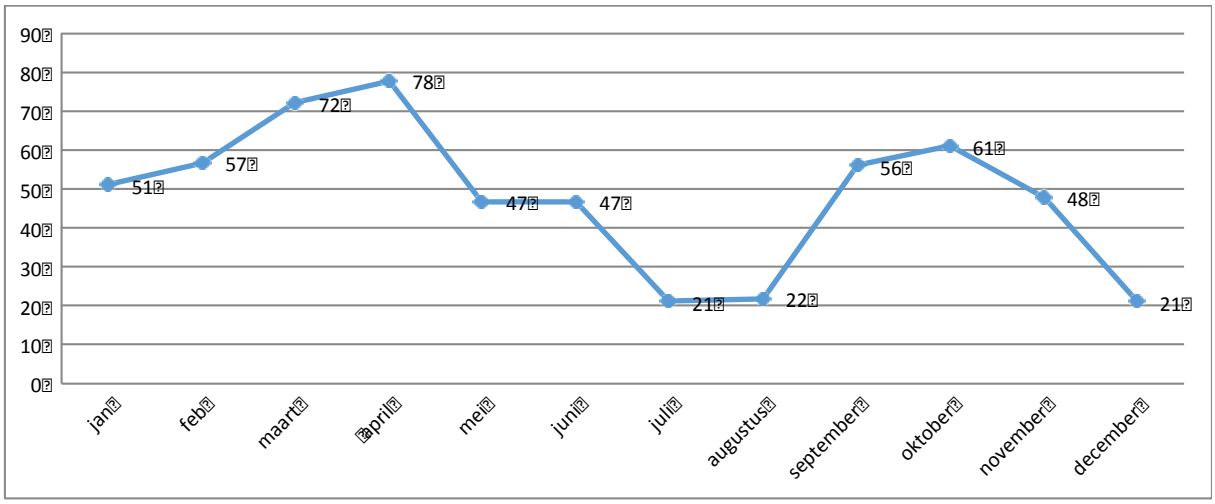

Conclusie uit de grafiek 3.2

De pieken van de ondersteuningsvragen zitten in maart, april, september en oktober.

De maanden maart, april en oktober zijn te verklaren vanuit de analyses n.a.v. toets periodes en de cyclus van het handelingsgericht werken.

Het relatief vele aantal aanvragen in juni, juli en augustus zijn opvallend en roept de vraag op; Waarom worden deze kinderen nu, aan het einde van het schooljaar, aangemeld?

Ontwikkelpunten 2016:

Om een helder antwoord te krijgen op de vraag die hierboven gesteld wordt, is het wenselijk om een onderzoek te doen naar de reden van het stellen van ondersteuningsvragen vlak voor de zomervakantie.

De antwoorden van dit onderzoek geven het SWV mogelijk informatie om nog beter af te kunnen stemmen op de ondersteuning die scholen nodig hebben in de laatste weken voor de zomervakantie en/of in hun proces van handelingsgericht werken.

3.2.2 Basis- of extra ondersteuning?

De ondersteuningsvragen die gesteld zijn, zijn verdeeld in twee hoofdcategorieën; Basisondersteuning en Extra ondersteuning, zoals is gedefinieerd in het ondersteuningsplan van SWV de Eem. Onderstaande grafiek geeft weer hoeveel procent van de ondersteuningsvragen die gesteld zijn, binnen de basisondersteuning vielen en hoeveel er binnen de extra ondersteuning vielen. De vragen die binnen de basisondersteuning vielen, zijn opgepakt d.m.v. inzet van expertise, om zo de scholen de kans te geven een kwaliteitsslag te maken.

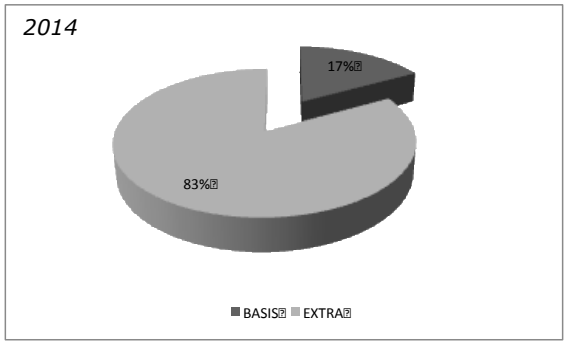

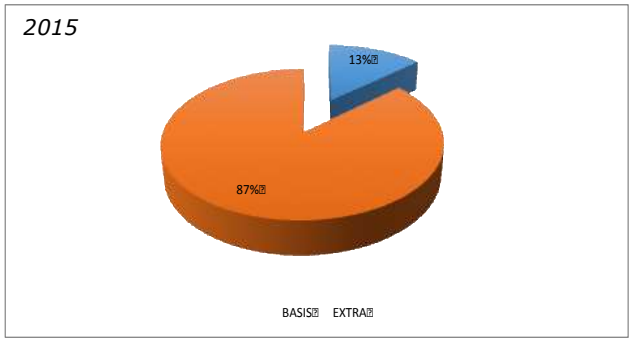

Conclusie uit de grafiek 3.2.1
Als we beide cirkeldiagrammen vergelijken, zien we dat er in 2015 minder vragen zijn gesteld die binnen de basisondersteuning vallen t.o.v. 2014. Van alle gestelde ondersteuningsvragen, viel 13% binnen de basisondersteuning. Dit cijfer is echter geen hard gegeven om te kunnen concluderen dat de scholen hun basisondersteuning beter op orde hebben gekregen in 2015.

Ontwikkelpunten 2016:
Het is van belang om te onderzoeken of van de 87% aan gestelde ondersteuningsvragen vallende binnen de extra ondersteuning, een bepaald percentage niet binnen de extra ondersteuning was gevallen als er eerder planmatig gewerkt was en de ondersteuningsvraag eerder gesteld was.
Deze gegevens kunnen helderheid geven over welke ondersteuning scholen nodig hebben m.b.t. handelingsgericht werken.

3.3 Onderwijsondersteuningsarrangementen

3.3.1. Soort onderwijsondersteuningsarrangementen
Onderwijsondersteuningsarrangementen (OOA's) worden afgegeven in verschillende soorten. Individueel niveau zijn de arrangementen die afgestemd zijn op een individuele leerling. Hier maken we het onderscheid tussen

Individueel BaO OOA; Onderwijsondersteuningsarrangement op het regulier basisonderwijs

Individueel OZA; Onderwijszorgarrangement. Dit is in combinatie met een Toelaatbaarheidsverklaring voor het SBaO en is binnen SWV de Eem een samenwerking tussen Youké en de Jonge Kindafdeling van de Kingmaschool.

Individueel JK OOA; Onderwijsondersteuningsarrangement specialisatie Jonge Kind op het SBaO. De expertise m.b.t. Jonge Kind waarvan onderwijs- en ondersteuningsbehoeften nog bepaald moeten worden, is binnen SWV de Eem aanwezig op de Kingmaschool en op De Werf.

Individueel crisis 1 op 1 OOA; Onderwijsondersteuningsarrangement waarbij een pedagogisch medewerker via SWV de Eem wordt ingezet voor 1 op 1 begeleiding in nauwe samenwerking met school en de onderwijsondersteuner, om thuiszitten te voorkomen en ter overbrugging naar passend onderwijs.

Individueel crisis observatieplaats; Een onderwijsplaats op het SBaO of het SO voor 15 weken met als doel, neutraliseren en onderwijs- en ondersteuningsbehoeften bepalen, zodat de leerling naar een passende onderwijsplek begeleid kan worden.

Groeps OOA ; Een onderwijsondersteuningsarrangement op groepsniveau bestemd voor een bepaalde groep waar veel extra ondersteuning is of dreigt te komen als er niet adequaat wordt ondersteund.

OOA geclusterd; Een onderwijsondersteuningsarrangement dat wordt ingezet als er bepaalde extra ondersteuningsbehoeften meerdere keren voorkomt. Er worden dan geen individuele arrangementen afgegeven, maar deze worden geclusterd tot een arrangement.

School OOA; Totaal arrangement voor een school. Deze school stelt geen individuele ondersteuningsvragen, maar heeft op basis van een totale schoolanalyse kunnen aantonen welke leerlingen in aanmerking komen voor extra ondersteuning. Vanaf 2014 zijn er verschillende schoolarrangementen afgegeven als pilot. In 2016 zullen de school arrangementen worden geëvalueerd en zal het beleid m.b.t. deze arrangementen verder worden bepaald.

In het kalenderjaar 2015 waren de OOA's als volgt verdeeld:

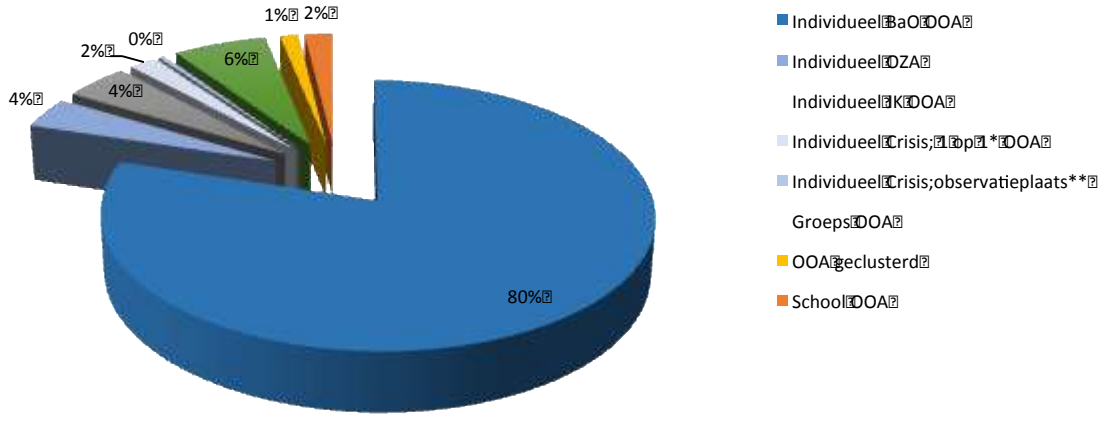

** 2% zijn 9 OOA's die gelijk staan aan 874 uur 1 op 1 begeleiding*
*** 0% (afgerond) zijn absoluut 2 observatieplaatsen op het SO*

Conclusie uit de grafiek 3.3.1
Uit bovenstaande cirkeldiagram is duidelijk te lezen dat er veel individuele onderwijsondersteuningsarrangementen zijn afgegeven. Daarnaast zien we dat er een voorzichtig begin is gemaakt met ondersteuningsarrangementen die geclusterd zijn.

3.3.2. Inhoud van onderwijsondersteuningsarrangementen
De onderwijsondersteuningsarrangementen zijn op maat, maar bestaan wel uit een aantal bouwstenen. Een onderwijsondersteuningsarrangement kan bestaan uit

- Middelen die naar het schoolbestuur gaan om personeel in te zetten voor extra ondersteuning t.b.v. een leerling en/of groep leerlingen.
- Uren expertise via SWV de Eem. Namelijk expertise m.b.t. gedrag en/of zeer moeilijk lerende kinderen via 'De Gedragstolk' , expertise m.b.t. langdurige zieke kinderen of lichamelijk gehandicapte kinderen via 'De Kleine Prins' , expertise m.b.t. eigen leerlijnen via het Speciaal Basisonderwijs en expertise m.b.t. het jonge kind via de 'Jonge Kind afdeling' van de Kingmaschool.
- Een combinatie van bovenstaande bouwstenen.

In onderstaande grafiek is weergegeven hoe deze verdeling is, binnen alle onderwijsondersteuningsarrangementen die in 2015 zijn afgegeven.

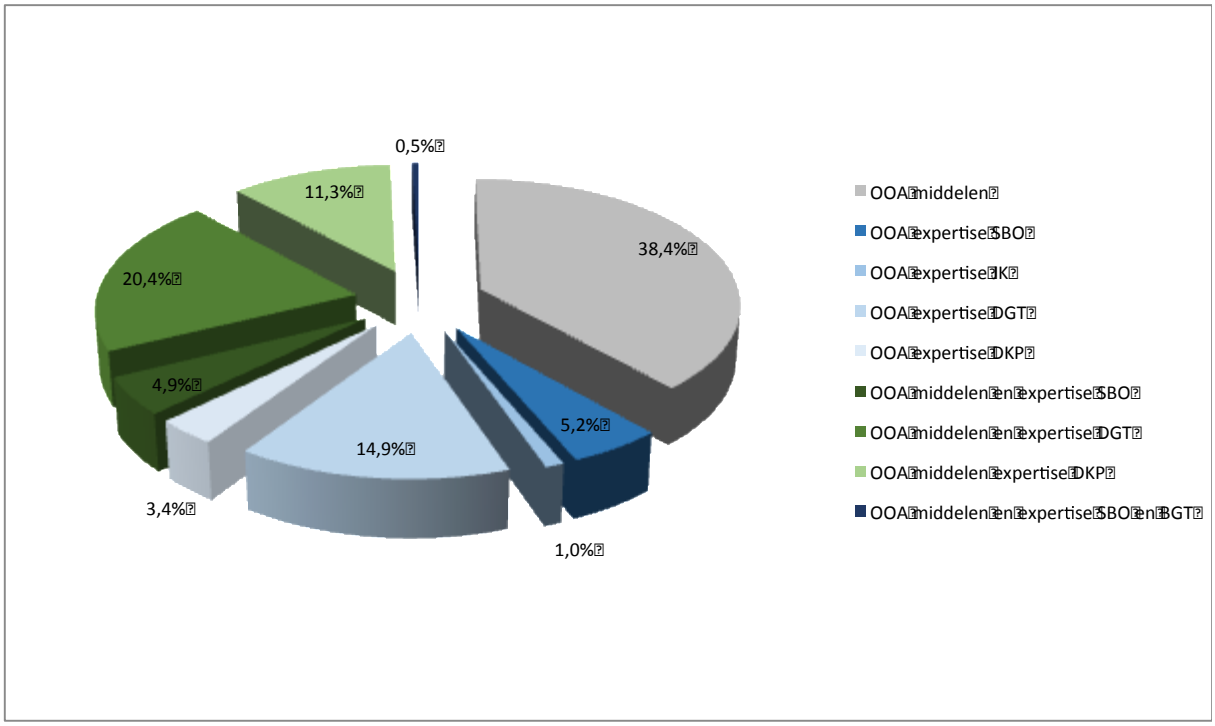

Conclusie uit de grafiek 3.3.2
Bovenstaande cirkeldiagram laat zien dat 38,4% van de OOA's bestaan uit middelen die naar het schoolbestuur gaan om extra ondersteuning in te zetten m.b.t. een leerling/groep/school.
24,5% van de OOA's bestaan uit expertise via het SWV.
37,1% van de OOA's bestaan uit expertise via het SWV en uit middelen voor het schoolbestuur.

3.4 Expertise

SWV de Eem heeft gekozen voor een combinatie van het schoolmodel en het expertisemodel. Dit houdt in dat een deel van de middelen die het SWV krijgt, rechtsreeks naar de besturen gaan om in te zetten op hun scholen om de basisondersteuning op orde te krijgen, maar dat er ook een deel van de middelen ingezet wordt om expertise te behouden en te ontwikkelen t.b.v. de ondersteuning van de leerlingen en de leerkrachten.
SWV de Eem heeft verschillende expertise ingekocht m.b.t. extra ondersteuning;

- Expertise vanuit de Gedragstolk m.b.t. gedrag en/of zeer moeilijk lerende kinderen.
- Expertise van 'De Kleine Prins m.b.t. langdurige zieke kinderen of lichamelijk gehandicapte kinderen.
- Expertise vanuit het Speciaal Basisonderwijs van SWV de Eem m.b.t. eigen leerlijnen.
- Expertise vanuit de 'Jonge Kind afdeling' van de Kingmaschool m.b.t. het jonge kind.

Onderstaande cirkeldiagram laat zien hoe de inzet van de expertise verdeeld is. Dit is enkel de inzet die binnen onderwijsondersteuningsarrangementen zijn toegezegd in 2015. Dit zegt dus niets over het aantal uren die in 2015 worden ingevuld met deze expertise; vanuit 2014 lopen er in 2015 onderwijsondersteuningsarrangementen door waar expertise uren worden ingezet. Het totaal aantal aan uren expertise binnen de onderwijsondersteuningsarrangementen die zijn toegezegd in 2015 is 4662,5 uur.
De uren die ingezet zijn vooraf aan een onderwijsondersteuningsarrangement zijn hier niet in meegenomen.

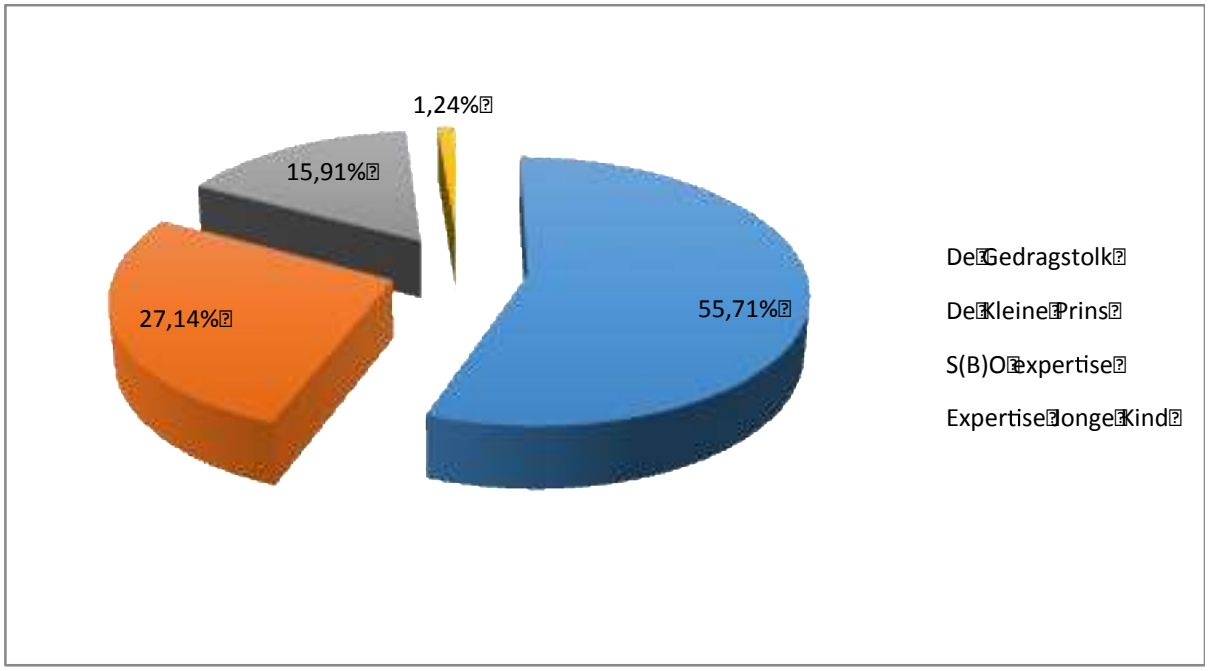

aantal uur expertise via het SWV				
De Gedragstolk	De Kleine Prins	S(B)O	Jonge Kind	TOTAAL uur

Conclusie uit de grafiek 3.4
De cirkeldiagram laat zien dat de meeste uren m.b.t. gedrag worden toegezegd als onderdeel van een onderwijsondersteuningsarrangement. Dit geeft aan dat m.b.t. gedrag de meeste expertise moet worden ingevlogen, omdat de scholen zich hierin handelingsverlegen voelen en ondersteuning nodig hebben om goed af te kunnen stemmen op de onderwijsbehoeften m.b.t. gedrag van een leerling. We zien echter een toename van expertise m.b.t. gedrag binnen de scholen. Het ligt dan ook voor de hand dat de inzet van de uren m.b.t. gedrag, hoogstwaarschijnlijk gaan afnemen als het gaat om inzet bij een onderwijsondersteuningsarrangement. Waarschijnlijk zal een deel van de inzet van deze expertise blijvend zijn en zich gaan verplaatsen naar het adviseren en preventief inzetten op de scholen. Voor het adviseren m.b.t. een bepaalde onderwijsplek blijkt dat meedenken/meekijken vanuit de onderwijssetting (school) wenselijk is.
De inzet van S(B)O expertise ligt m.n. op het gebied van het maken van een Ontwikkelingsplanperspectief (OPP) met daarin de individuele leerlijnen en hoe je dit organiseert in de groep. De prognose is dat de inzet van deze expertise zal toenemen.
De inzet van expertise m.b.t. het jonge kind, wordt veelal vooraf ingezet om helder te krijgen welke onderwijsbehoeften deze kinderen hebben en wat er nodig is om hieraan tegemoet te komen. Dit is niet terug te zien in deze cijfers.

Ontwikkelpunten 2016:Om helderheid te krijgen over hoeveel uren expertise er niet binnen een onderwijs-ondersteuningsarrangement vallen, maar preventief worden ingezet of worden ingezet om te komen tot een antwoord op de hulpvraag en/of onderwijsondersteuningsarrangement, is het raadzaam om deze preventieve uren ook inzichtelijk te maken.
Om de autonomie van de scholen te bevorderen en minder afhankelijk te maken van expertise via het SWV, zou een eerste stap kunnen zijn om IB'ers zo te professionaliseren dat zij zelfstandig een ontwikkelingsplanperspectief (OPP) kunnen maken met daarin de individuele leerlijnen. De kennis die daarbij hoort is het stuk organisatie in de groep/school. Hierin zullen IB'ers tools aangereikt moeten krijgen hoe zij dit met het totale schoolteam kunnen oppakken. Hiermee kan de school een inhoudelijke kwaliteitsslag maken en kan de school aan een breder perspectief van onderwijsbehoeften tegemoetkomen. Essentieel in dit deel is dat de IB'er tijd nodig heeft om dit ook daadwerkelijk te kunnen doen.

2597,3	1265,2	742,0	58,0	4662,5

3.6 Toelaatbaarheidsverklaringen

In 2015 zijn er nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven, maar heeft SWV de Eem eveneens oude indicaties en RNPOE arrangementen omgezet in toelaatbaarheidsverklaringen.
In onderstaande grafiek zijn enkel de nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen weergegeven.
In 2015 zijn er in TOTAAL **326** nieuwe Toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven.

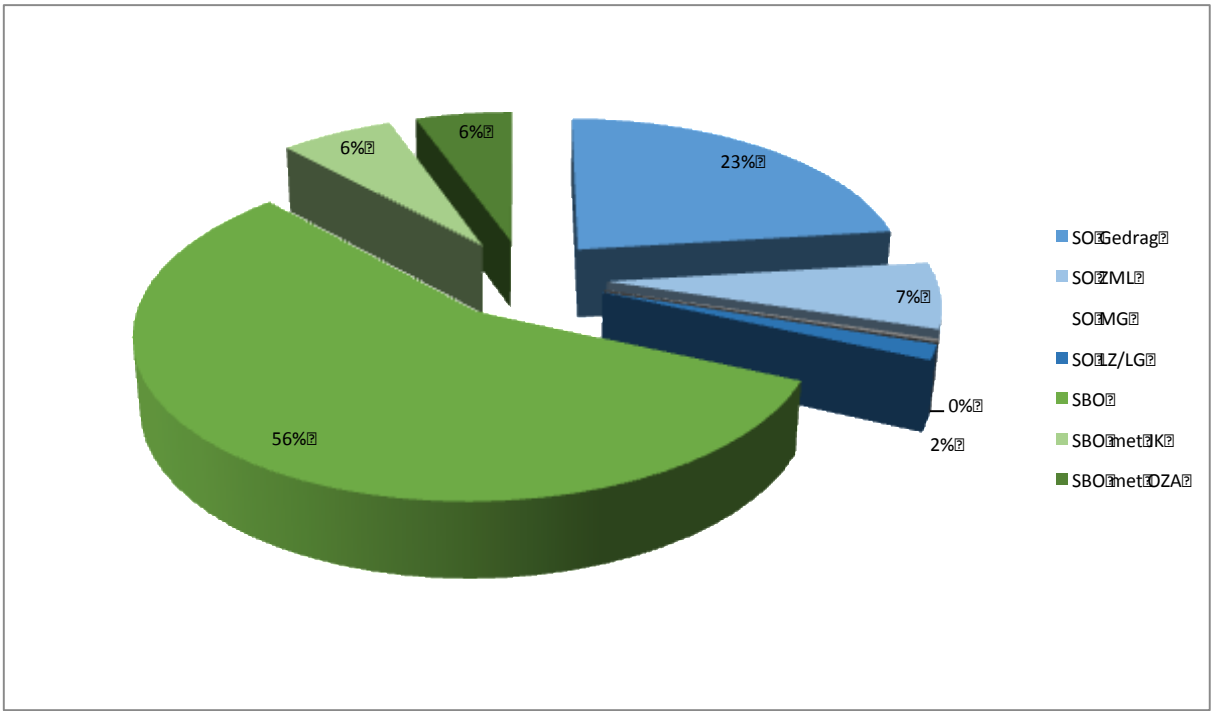

TLV	aantal	%
SO Gedrag	75	23%
SO ZML	22	7%
SO MG	1	0%
SO LZ/LG	5	2%
SBaO	184	56%
SBaO met JK	21	6%
SBaO met OZA	18	6%
TOTAAL	**326**	

Conclusie uit de grafiek 3.6
De meeste TLV's in 2015 zijn afgegeven voor het SBaO.

Ontwikkelpunten 2016:In het jaarverslag 2016 een vergelijk maken om te bekijken wat de tendens is in de afgegeven Toelaatbaarheidsverklaringen.

3.7 Overige vergelijken

3.7.1 Jongen/meisje

Ondersteuningsvragen, afgegeven onderwijsondersteuningsarrangementen (OOA) en toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) die afgegeven zijn, kunnen worden ingedeeld naar sekse.
In onderstaande grafiek is weergegeven hoe deze zich tot elkaar verhouden.

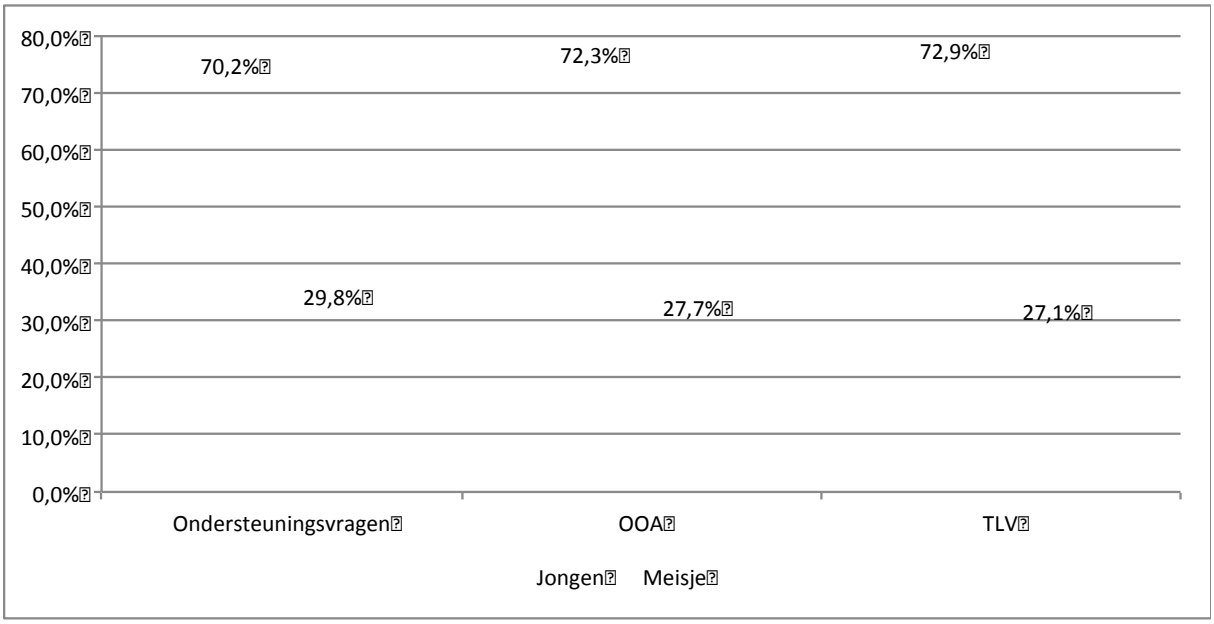

Conclusie uit de grafiek 3.7.1
Het percentage ondersteuning m.b.t. jongens is groter dan de ondersteuning die gevraagd wordt met meisjes. Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de handelingsverlegenheid m.b.t. onderwijsbehoeften van jongens, groter is dan die m.b.t. meisjes.

3.7.2 Leeftijden

Als we de leeftijden van kinderen in de basisschoolleeftijd naast elkaar zetten, kunnen we zien voor welke leeftijdsgroep de meeste ondersteuningsvragen worden gesteld en waar de meeste ondersteuning gewenst is in de vorm van een onderwijsondersteuningsarrangement of in de vorm van een toelaatbaarheidsverklaring.

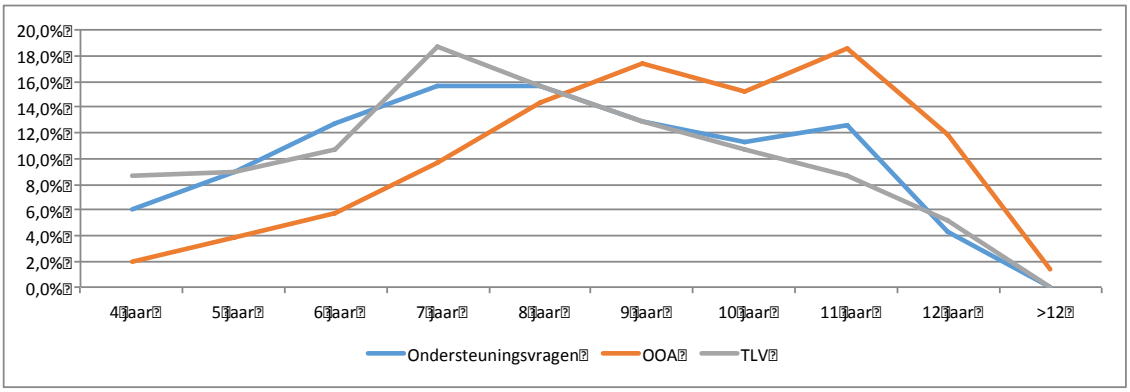

Conclusie uit de grafiek 3.7.2
Op dit moment zien we dat ondersteuningsvragen op m.b.t. alle leeftijden worden gesteld. Er zit echter een 'piekje' in de leeftijd van 11 jaar. In de grafiek is te zien dat er procentueel gezien nog veel vragen worden gesteld eind middenbouw en in de bovenbouw.
Er zitten veel OOA's eind middenbouw en in de bovenbouw.
Er worden ook TLV's afgegeven voor kinderen die 11 en of 12 jaar zijn.

Wa

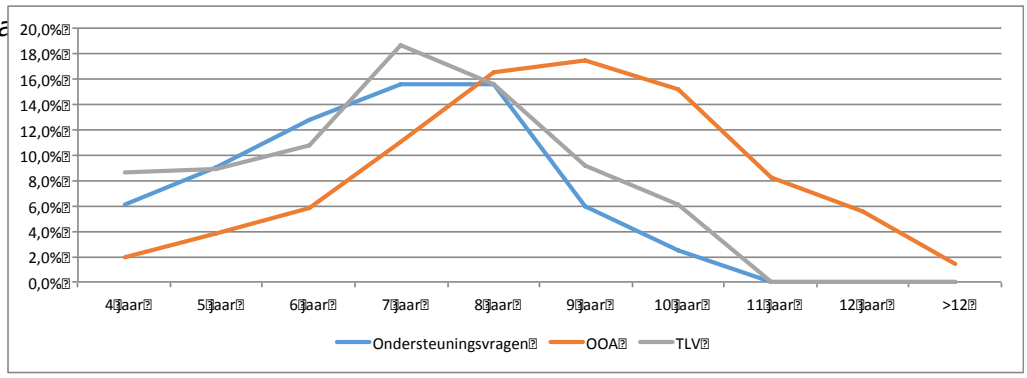

Dit zou betekenen dat de ondersteuningsvragen in de eerste helft van de schoolleeftijd worden gesteld. Dat TLV's, dus verwijzing naar SBaO of SO grotendeels plaatsvindt uiterlijk in groep 6. Hierdoor heeft de leerling nog kans om zijn uitstroomprofiel te optimaliseren binnen een specifieke setting, door nog betere afstemming op zijn of haar onderwijsbehoeften.
Onderwijsondersteuningsarrangementen zouden in principe over de hele leeftijd kunnen plaatsvinden, maar het ligt voor de hand dat die opkomend zijn aan het begin van de schoolleeftijd en afbouwend zijn waar kan, in de laatste periode van de basisschool.

Ontwikkelpunten 2016::
Welke ondersteuning/professionalisering hebben scholen nodig om te voorkomen dat zij handelingsverlegenheid ervaren eind middenbouw/ bovenbouw? Wat is er nodig om een leerling eerder helder in beeld te hebben, zodat er optimaal afgestemd kan worden en er gekeken wordt op de lange termijn wat er nodig is voor deze leerling om optimaal te kunnen ontwikkelen.

3.7 Thuiszitters

In regio de Eem was de registratie bij scholen en gemeenten in 2015 (nog) niet op orde, daarmee is ook de registratie bij SWV de Eem niet op orde. Daarom is dit opgenomen in de OOGO-ontwikkelagenda, die we regionaal voeren met gemeenten en de samenwerkingsverbanden PO en VO. De voortgang daarvan laat zien dat we bijna klaar zijn met een meer sluitende afstemming. De kern is:

- Voor regio de Eem wordt een document opgesteld met definities, terminologie, wettelijke regels, etc. Het tweede deel van het document gaat over de diverse partijen die aan zet (kunnen) zijn bij verzuim/thuiszitten: ouders, gemeente/leerplicht, school, SWV, onderwijsconsulent. Ook worden acties, zorgpartners, doorzettingsmacht/kracht en geschillen benoemd (streefdatum-gereed begin 2016).
- Er wordt een "tafel" ingericht waar de afspraken en het beleid jaarlijks worden geëvalueerd (laagfrequente voortzetting van de werkgroep Leerplicht en relevante partijen). Uitkomsten kunnen agenda stellend zijn voor het OOGO.
- Bekeken wordt nog of er een casuïstiektafel moet komen, of die met het vorige punt gecombineerd kan worden.
- Bekeken wordt nog hoe het contact tussen gemeenten en SWV's het beste kan worden vorm gegeven n.a.v. de meldingen, registraties en eventuele casuïstiek.

3.8 IPPOO

Het IPPOO, Informatie Punt Passend Onderwijs voor Ouders, wordt gebeld en bezocht door ouders maar ook door de zorg/wijkteams en soms ook door scholen die advies vragen. In 2015 heeft het IPPOO van deze verschillende partijen gezamenlijk **181** telefoontjes en/of bezoeken gehad. (in 2014 waren dat er 85 over 10 maanden)

De eerste grafiek hieronder laat zien wat de tendens is geweest van het afgelopen jaar als het gaat om aantal bezoeken/telefoontjes per maand.
Bij de tweede grafiek is procentueel weergegeven hoe de verschillende vragen zijn verdeeld in 3 verschillende groepen; ouder, professionals (waaronder wijkteams en scholen) en derden. Met derden wordt bedoeld; broer, zus, buurvrouw en/of andere niet-professionele betrokkene die namens een ouders belt.

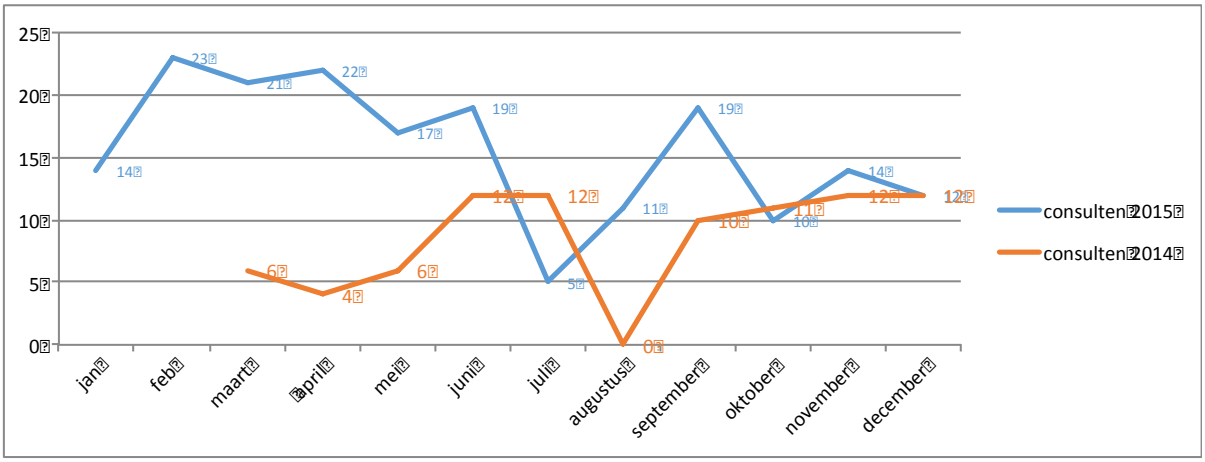

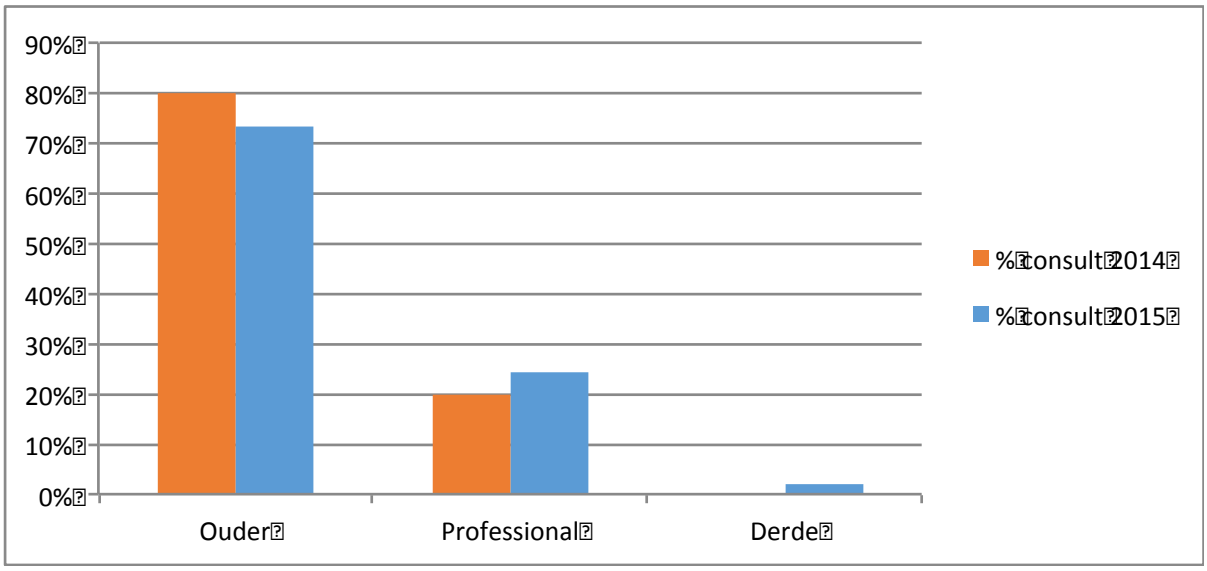

	Consult 2014	% Consult 2014	Consult 2015	% Consult 2015
Ouder	68	80%	133	73,5%
Professional	17	20%	44	24,3%
Derde	0	0%	4	2,2%
	85		181	

Conclusie uit de grafiek 3.8
Bovenstaande grafieken laat zien dat zowel ouders als professionals het IPPOO steeds beter weten te vinden om advies in te winnen m.b.t. onderwijs.
In 2015 zien we een bijzondere piek bij de start van het schooljaar. Ook in de periode februari, maart, april en juni zit een piek. In deze periode zijn er veel vragen gesteld over welke onderwijssetting is passend voor ons kind, maar ook vragen m.b.t. dyslexie en ondersteuning kwamen m.n. in de maand februari en maart richting het IPPOO.

Doorontwikkeling:
In 2016 zal aan de hand van labels, bijgehouden waar de vragen over gaan. Deze data kunnen ons input geven om onze externe communicatie te optimaliseren en scholen te ondersteunen in hun afstemming met ouders.

4. Kwaliteit

4.1 Doorlooptijd

Hoe lang het duurt voor een leerling/school geholpen is, bekijken we door de tijdsduur van een ondersteuningsvraag te bekijken. De start is de datum dat de ondersteuningsvraag via de website wordt ingestuurd en bij het SWV binnenkomt. De ondersteuningsvraag is afgesloten als een school zelf verder kan, al dan niet met een arrangement. Op dit moment kunnen we betrouwbare cijfers weergeven van het tijdsbestek tussen de datum van binnenkomst van de ondersteuningsvraag en van de datum dat het startgesprek met school en ouders is.
De totale tijdsduur van een ondersteuningsvraag traject kan nog niet worden bepaald.

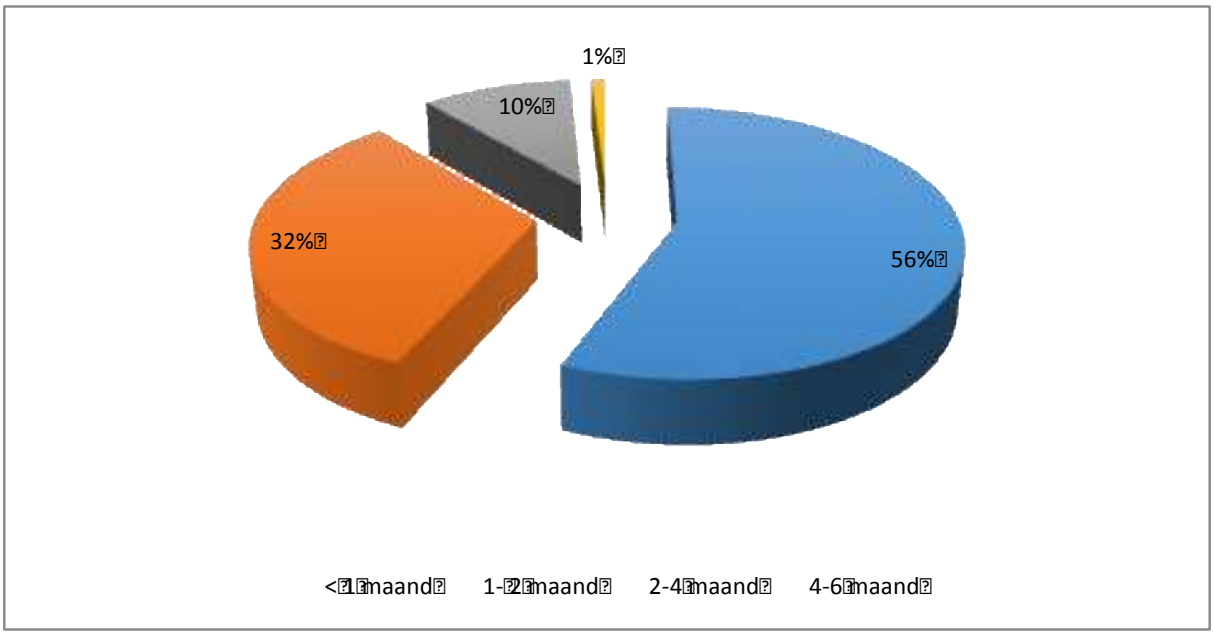

Conclusie uit de grafiek 4.1
Uit de cirkeldiagram blijkt dat bij meer dan de helft van de ondersteuningsvragen, het startgesprek plaatsvindt binnen een maand na het insturen van de ondersteuningsvraag. 1/3 van de startgesprekken vindt plaats tussen 4 en 8 weken na het insturen van de ondersteuningsvraag. De oorzaak van dit 'verlate' startgesprek kan verschillend zijn, maar meestal is de oorzaak dat agenda's niet matchen; ouders, onderwijsondersteuners en school op een zelfde dag en tijd bij elkaar te krijgen, blijkt soms lastig te zijn.

4.2 Tevredenheidsonderzoeken

In 2015 hebben verschillende evaluatiegesprekken plaatsgevonden met werkgroepen samengesteld uit het werkveld, bestuurders (klankbordbijeenkomst), ketenpartners en 2 interne evaluatiedagen. Kritische geluiden zijn meteen opgepakt door contact te zoeken met desbetreffende persoon of organisatie. Alle informatie voortkomend uit deze gesprekken is verwerkt in verbeterpunten en zijn direct opgepakt of meegenomen in de jaarplanning 2016.
De tevredenheidsonderzoeken onder ouders en op scholen zijn in 2015 nog niet geïmplementeerd. De leerteams zijn door het IPPOO geëvalueerd.

4.3 Klachten

In 2015 zijn er geen klachten geweest die bij de geschillencommissie zijn voorgelegd. Er is één klacht ingediend bij de directeur, die na het horen van ouders heeft geleid tot een second opinion. Het TLV advies wat hieruit volgde kwam overeen met het oorspronkelijke advies. Ouders hebben geen beroep aangetekend tegen dit advies.

4.4 Activiteiten

in 2015 hebben we een start gemaakt met het bijhouden van data m.b.t. activiteiten. Hierbij wordt o.a. bijgehouden hoe hoog de aanwezigheid was en wordt de waardering van de bijeenkomsten gevraagd.

5. Personeel

5.1 Algemene info

Het team van SWV de Eem bestond in 2015 uit:

In dienst bij SWV de Eem:

1 fte directeur
1 fte adjunct directeur
1 fte directie – secretaresse
5,9307 fte onderwijs ondersteuners

Gedetacheerd bij SWV de Eem:

0,6200 fte onderwijs ondersteuner heel 2015
0,5 fte onderwijs ondersteuner 5/12 in 2015
0,65 fte schoolmaatschappelijk werker
0,6575 fte administratief medewerkster

Vanaf 1 augustus 2015 waren 2 zzp onderwijs ondersteuners beschikbaar als invallers bij ziekte en ondersteuning bij piektijden.
Ook is er gebruik gemaakt van de diensten van derden bij beleidsontwikkeling en –uitvoering ter ondersteuning van het MT.

5.2 Werknemerstevredenheid

Er zijn geen (anonieme) werknemerstevredenheidsonderzoeken afgenomen in 2015. In de personeels- en evaluatiegesprekken hebben werknemers zich positief uitgelaten. Een punt van aandacht voor de werknemers is wel de hoge werkdruk. Werknemers uitten zich tevreden over de manier waarop ze worden aangestuurd en ondersteund indien de werkdruk té zwaar wordt.

5.3 Verloop (in/uit dienst)

In 2015 is er een onderwijsondersteuner op basis van ziekteverzuim aangenomen met uitzicht op een vaste aanstelling na de periode van vervanging.
2 onderwijsondersteuners hebben een uitbreiding van het dienstverband gehad.
Er zijn geen mensen uit dienst gegaan in 2015.
Het beleid van uitkeringen na ontslag is niet van toepassing geweest.

5.4 Ziekteverzuim

Verzuimpercentage naar verzuimduur

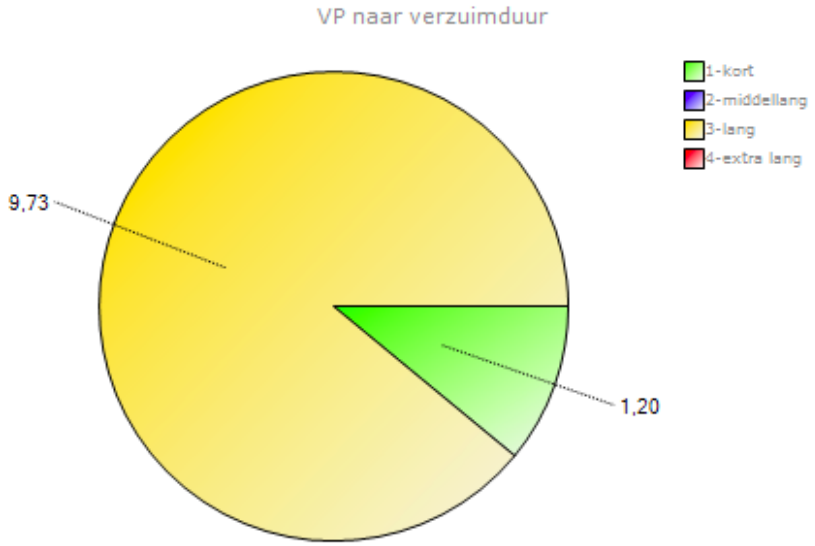

De reden van het hoge verzuim is, dat in 2015 er 2 langdurig zieken (niet werk gerelateerd) zijn geweest.

5.5 Gemiddelde leeftijd

De gemiddelde leeftijd in 2015: 47 jaar.

FINANCIEEL BELEID

Financiële positie op balansdatum en analyse van het resultaat

De begroting van 2015 liet een positief resultaat zien van 9.783 euro.
Het daadwerkelijke resultaat van 2015 bedraagt 954.362 euro positief. Een verschil van 944.579 euro.
Onderstaand treft u een vergelijking aan tussen realisatie 2015 en begroting 2015 en een nadere toelichting op de belangrijkste verschillen.

Analyse realisatie 2015 versus begroting 2015

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Verschil
Baten			
Rijksbijdragen	2.137.708	1.318.283	819.425
Overige overheidsbijdragen	231.390	-	231.390
Overige baten	-	-	-
Totaal baten	**2.369.098**	**1.318.283**	**1.050.815**
Lasten			
Personele lasten	1.182.698	1.135.000	47.698
Afschrijvingen	9.655	10.000	-345
Huisvestingslasten	37.822	41.000	-3.178
Overige instellingslasten	190.188	122.500	67.688
Totaal lasten	**1.420.363**	**1.308.500**	**111.863**
Saldo baten en lasten	**948.735**	**9.783**	**938.952**
Financiële baten en lasten	5.627	-	5.627
Resultaat	**954.362**	**9.783**	**944.579**

Specificatie belangrijkste verschillen:

Het positieve resultaat 2015 geeft ten opzichte van de begroting 2015 een verschil van € 944.579.
De belangrijkste verschillen zijn:

Toename rijksbijdragen	€	819.425		
Toename overige overheidsbijdragen	€	231.390		
Toename financiële baten	€	5.627		
Afname afschrijvingen	€	345		
Afname huisvestingslasten	€	3.178		
			€	1.059.965
Toename personele lasten	€	47.698		
Toename instellingslasten	€	67.688		
			€	115.386
			€	944.579

Verklaring omvangrijke verschillen:

Rijksbijdragen
De rijksbijdragen in bovenstaande analyse bestaat uit 4 onderdelen:

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Verschil
Lichte ondersteuning	4.490.061	4.403.478	86.583
Zware ondersteuning	4.739.490	4.636.008	103.482
Overgangsbekostiging LGF/ exp.subsidie	1.671.719	1.643.504	28.215
Doorbetaling rijksbijdragen	-8.763.562	-9.364.707	601.145
	2.137.708	1.318.283	819.425

De subsidies voor lichte ondersteuning, zware ondersteuning en overgangsbekostiging LGF laten zich met name verklaren door de prijsindexaties die hebben plaatsgevonden in 2015 (de afwijking is ongeveer 2% t.o.v. de begroting).

De doorbetalingen zijn aanmerkelijk lager dan de begroting. Deze laten zich met name verklaren door:
1. In de realisatie van 2014 en in de begroting 2015 waren voor het schooljaaar 2014/2015 verplichting opgenomen voor het **uitbetalen van LGF middelen ten laste van de experimentsubsidie** aan scholen buiten het SWV.
Dit heeft uiteindelijk een bedrag van **€ 233.200 minder aan kosten opgeleverd.**
2. **De som van de onderdelen binnen het SBO** (afdrachten personeel en materieel op basis van 1 oktober en peildatum en grensverkeer) hebben geleid tot **€ 45.000 minder aan kosten**. Dit wordt met name veroorzaakt doordat wel rekening gehouden was met kosten van grensverkeer in het schooljaar 2014/2015.
3. **De som van de afdrachten binnen het SO** (afdrachten personeel en materieel op basis van 1 oktober en peildatum en crisisplaatsing SO en ondersteuningstrajecten hebben **€ 194.100 minder aan kosten** tot gevolg gehad.
4. De kosten van **externe ondersteuning vallen € 87.600 lager** uit dan begroot.

Met name de bovenstaande 4 componenten zijn het gevolg van aannames in het schooljaar 2014/2015 die hebben geleid tot minder kosten. In de begroting 2016 is al geanticipeerd op de overschotten in het kalenderjaar 2015 door de bedragen in de afdrachten te verhogen. Daarnaast zijn de processen van uitvoering in het schooljaar 2015/2016 in volle gang. De resultaten zijn duidelijk zichtbaar in het begrote resultaat van het kalenderjaar 2016.

Analyse tussen realisatie 2015 en realisatie 2014:
Tussen enerzijds de realisatie 2015 en anderzijds de realisatie 2014 zijn de verschillen te verklaren. De bekostigingsgrondslagen tussen de beide jaren zijn echter dusdanig verschillend dat de analyse tussen beide jaren geen toegevoegde waarde oplevert ten behoeve van het financieel jaarverslag 2015. Vanuit de exploitatierekening blijken de omvangrijke verschillen.

Treasuryverslag

De vereniging hanteert een door het bestuur vastgestelde treasurystatuut. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders het financierings- en beleggingsbeleid is ingericht.
Het uitgangspunt blijft dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De vereniging heeft een risicomijdend financieel beleid gevoerd. De gelden staan op bankrekeningen bij de Rabobank.

Financiële Kengetallen

		Kalenderjaar 2015	Kalenderjaar 2014	Streef-waarde
-	Solvabiliteit 1	68,4%	31,48%	45%
-	Solvabiliteit 2	69,0%	32,41%	55%
-	Liquiditeit (current ratio)	3,1	1,4	> 1,5
-	Rentabiliteit	8,57%	12,20%	0 - 5 %
-	Kapitalisatiefactor	2,4%	4,4%	5%
-	Weerstandsvermogen	13,0%	12,6%	5%

Solvabiliteit 1 (Eigen vermogen / Totaal passiva)
De solvabiliteit geeft aan op welke wijze de bezittingen, die op de actiefzijde van de balans staan, zijn gefinancierd, namelijk met eigen vermogen en/of vreemd vermogen. Hoe slechter de solvabiliteit is, des te groter is het risico, dat de vermogensverstrekkers hun vermogen deels of geheel verloren zien gaan.
Voor het SWV de Eem is de omvang van het eigen vermogen een substantieel deel van de balanspositie. Daarmee is het SWV de Eem uitstekend in staat aan haar verplichtingen op de lange termijn te voldoen.

Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen + Voorzieningen / Totaal passiva)
Dit kengetal wordt berekend, omdat een instelling haar vermogenspositie en exploitatiesaldo kan beïnvloeden door de voorzieningenpositie aan te passen. Gezien de beperkte omvang van de voorzieningen binnen SWV de Eem is hier geen sprake van.

Liquiditeit (current ratio) (Vlottende activa / Kortlopende schulden)
De liquiditeitsratio geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Een liquiditeit groter dan 1 wordt doorgaans als voldoende gekwalificeerd, omdat tegenover de binnenkort vervallende schulden van de instelling ten minste evenveel vlottende activa staan. Het is wellicht overbodig te benoemen dat dit voor het SWV de Eem meer dan voldoende mogelijk is.

Rentabiliteit (Resultaat / Totale baten (exclusief doorbetalingen) + Rentebaten) 100%)*
Dit kengetal geeft aan welk deel van de totale baten c.q. opbrengsten over blijft na aftrek van de lasten c.q. kosten. De rentabiliteit van zowel 2014 als 2015 zijn aan de hoge kant.
In 2016 is er als gevolg daarvan gekozen voor een rentabiliteit van -/- 1,93% en de jaren daarna blijft de rentabiliteit binnen de streefwaarde.

Kapitalisatiefactor (Totale kapitaal -/- Gebouwen en Terreinen) / Totale baten + Rentebaten)
De kapitalisatiefactor meet het verband tussen het kapitaal dat een bestuur gebruikt voor haar activiteiten en de inkomsten van dat bestuur. Het kapitaal dat vastligt in gebouwen en terreinen wordt hierbij buiten beschouwing gelaten.

Weerstandsvermogen (Eigen vermogen / Totale baten + Rentebaten)
Het weerstandsvermogen meet het verband tussen het aanwezige eigen vermogen van een bestuur en de totale inkomsten van dat bestuur. Hiermee wordt een beter inzicht verkregen in de omvang van het eigen vermogen in relatie tot de grootte van het bestuur.
Het SWV de Eem heeft op grond van de resultaten 2014 en 2015 al een substantieel weerstandsvermogen opgebouwd. Door de toename van de omzet in 2016 is op grond van het vermogen per ultimo 2015 en de begroting 2016 voor het eerst zichtbaar wat het percentage is na een jaar van volledige bekostiging.
Het weerstandsvermogen lijkt zich dan te stabiliseren op ongeveer 9%. Geconcludeerd kan worden dat het vermogen van SWV de Eem ultimo 2015, rekening houdend met de begroting 2016 al op het verlangde niveau zit en mogelijkheden biedt om op een goede en weloverwogen manier mogelijk zelfs het weerstandsvermogen te verlagen.

Continuïteitsparagraaf

A. GEGEVENSSET

A1.

	Actueel	Verwachting		
Personele bezetting in FTE	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
- Management / Directie	2,0000	2,0000	2,0000	2,0000
- Overige medewerkers	7,9307	7,9307	7,9307	7,9307
Totaal	**9,9307**	**9,9307**	**9,9307**	**9,9307**

In de meerjarenbegroting is uitgegaan van handhaven van de personele bezetting ten opzichte van 2015.

Leerlingen aantallen

Aantallen leerlingen:	**1-10-2015**	**1-10-2016**	**1-10-2017**	**1-10-2018**
Basisonderwijs	27.313	27.017	26.923	26.745
Speciaal Basisonderwijs	782	761	732	714
Totaal	**28.095**	**27.778**	**27.655**	**27.459**

Speciaal onderwijs:	**1-10-2015**	**1-10-2016**	**1-10-2017**	**1-10-2018**
Categorie - laag	395	386	383	383
Categorie - midden	19	18	18	18
Categorie - hoog	39	52	52	52
Totaal	**453**	**456**	**453**	**453**

TOTAAL	**28.548**	**28.234**	**28.108**	**27.912**

Het aantal leerlingen in het basisonderwijs is gebaseerd op de aantallen binnen het scenariomodel PO.
Dit scenariomodel gaat uit van daling van het aantal leerlingen in het basisonderwijs.
Het aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs neemt naar rato af ten opzichte van het aantal leerlingen in het basisonderwijs. Daarnaast is binnen de meerjarenbegroting rekening gehouden met daling van het van het verwijzingspercentage naar uiteindelijk 2,45% per 1 oktober 2019.
Voor het speciaal onderwijs is uitgegaan van 1,65% van het totaal aantal leerlingen (basisonderwijs en speciaal basisonderwijs).

A.2. MEERJARENBEGROTING

BALANS	**31-12-2015**	**31-12-2016**	**31-12-2017**	**31-12-2018**
ACTIVA				
Materiële vaste activa	€ 57.578	€ 57.238	€ 57.238	€ 57.238
<u>Vlottende activa</u>				
Vorderingen	€ 348.008	€ 333.304	€ 333.304	€ 333.304
Liquide middelen	€ 1.671.791	€ 1.528.747	€ 1.527.328	€ 1.531.697
totaal generaal	**€ 2.077.377**	**€ 1.919.289**	**€ 1.917.870**	**€ 1.922.240**
PASSIVA				
Eigen vermogen	€ 1.420.298	€ 1.149.064	€ 1.147.645	€ 1.152.015
Voorzieningen	€ 12.357	€ 13.764	€ 13.764	€ 13.764
Kortlopende schulden	€ 644.722	€ 756.461	€ 756.461	€ 756.461
totaal generaal	**€ 2.077.377**	**€ 1.919.289**	**€ 1.917.870**	**€ 1.922.240**
Weerstandsvermogen in percentage	**12,76%**	**8,19%**	**8,23%**	**8,28%**

Toelichting op de balans:
Binnen de **materiele vaste activa** zal niet meer sprake zijn van omvangrijke investeringen. Als er sprake is van investeringen zal dan met name gebaseerd zijn op vervangingsinvesteringen.
Op grond van de begrote resultaten neemt de **liquiditeit** met name in 2016 eningzins af.
Op grond het resultaat in 2015 is de vermogenspositie meer toegenomen dan verwacht was, reden waarom in de jaren 2016 t/m 2018 het weerstandsvermogen in percentage boven de 5% uit komt.
In 2016 zal nagedacht worden over inzet van deze middelen.

Meerjarenbegroting - exploitatie	Kalenderjaar			
	2015	**2016**	**2017**	**2018**
BATEN:	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting
Rijksbijdragen OCW:				
Ondersteuningsmiddelen lichte ondersteuning:				
Personeel (bao)	€ 4.218.893	€ 4.258.082	€ 4.224.998	€ 4.204.796
Materieel (bao)	€ 202.936	€ 201.006	€ 200.307	€ 198.983
Schoolmaatschappelijk werk (schoolgewicht)	€ 68.232	€ 63.369	€ 63.369	€ 63.369
Subtotaal lichte ondersteuning	€ 4.490.061	€ 4.522.458	€ 4.488.675	€ 4.467.148
Ondersteuningsmiddelen zware ondersteuning:				
Normbekostiging (bao en sbao) personeel	€ 4.008.764	€ 8.915.231	€ 8.840.120	€ 8.791.206
Normbekostiging materieel	€ 843.101	€ 851.118	€ 847.349	€ 841.344
Verevening personeel + materieel	€ -112.375	€ -263.232	€ -228.935	€ -187.456
Overgangsbekostiging	€ 1.361.231	€ -	€ -	€ -
Experimentsubsidie OCW	€ 310.489	€ -	€ -	€ -
Subtotaal zware ondersteuning	€ 6.411.209	€ 9.503.116	€ 9.458.534	€ 9.445.093
Overige overheidsbijdragen	€ 231.390			
TOTALE BATEN:	€ 11.132.660	€ 14.025.574	€ 13.947.209	€ 13.912.241
LASTEN:				
Management en organisatie				
Directie/secretariaat en algemene personele lasten	€ 867.948	€ 381.000	€ 381.000	€ 381.000
Kosten inzet onderwijsondersteuning	€ 225.235	€ 830.000	€ 830.000	€ 830.000
Algemene materiele lasten	€ 232.038	€ 158.500	€ 158.500	€ 158.500
Schoolmaatschappelijk werk	€ 46.514	€ 63.369	€ 63.369	€ 63.369
Basisondersteuning				
Impulsgelden basisondersteuning	€ 2.064.985	€ 2.566.615	€ 2.557.685	€ 2.540.775
Inzet middelen extra ondersteuning				
Arrangementen basisonderwijs	€ 1.786.006	€ 1.700.000	€ 1.700.000	€ 1.700.000
Herbesteding/trekkingsrecht AB (SO)	€ 861.220	€ 761.458	€ 571.094	€ 553.121
Projecten	€ 232.335	€ 320.000	€ 320.000	€ 320.000
Professionalisering scholen	€ 89.515	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
Speciaal (Basis)onderwijs				
Afdracht SBO-scholen (o.b.v. 1 oktober t-1)	€ 913.560	€ 928.878	€ 871.527	€ 777.531
Afdracht SBO-scholen (o.b.v. 1 februari)	€ 273.693	€ 339.728	€ 308.695	€ 298.927
Uitgaand grensverkeer	€ -37.310	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000
Ondersteuningstrajecten	€ -83.200	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Afdracht JRK (o.b.v. 44 leerlingen)	€ 190.441	€ 185.000	€ 185.000	€ 185.000
Afdrachten SO op basis van 1 oktober (t-1):	€ 2.522.043	€ 4.945.256	€ 4.887.596	€ 4.990.016
Afdrachten SO op basis van 1 februari (t-1):	€ -	€ 397.004	€ 394.163	€ 389.633
Crisisplaatsing (15 leerlingen)	€ -5.300	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
Ondersteuningstrajecten binnen SO (10 leerlingen)	€ -1.425	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000
TOTALE LASTEN	€ 10.178.298	€ 14.296.808	€ 13.948.628	€ 13.907.871
RESULTAAT	**€ 954.362**	**€ -271.234**	**€ -1.419**	**€ 4.370**
Rentabiliteit	**8,57%**	**-1,93%**	**-0,01%**	**0,03%**

Toelichting op de exploitatierekening:
BATEN:
Rijksbijdragen:
De baten **lichte ondersteuning** zijn afhankelijk van het aantal leerlingen basisonderwijs en nemen als gevolg daarvan af.
De baten **zware ondersteuning** nemen als gevolg van daling in het aantal leerlingen (speciaal) basisonderwijs eveneens af. In 2015 is sprake van de aanvang van de personele ondersteuningsbekostiging vanaf 1 augustus 2015. Van overgangsbekostiging was sprake in het jaar 2015 over de periode t/m 31 juli 2015. Daarna is deze opgenomen in de normbekostiging zware ondersteuning.
Van een experimentsubsidie was ook nog sprake t/m 31 juli 2015.

Overheidsbijdragen:
In 2015 is sprake van subsidies vanuit de Gemeente Amersfoort. Vooralsnog is in de meerjarenbegroting hier geen rekening mee gehouden.

LASTEN:
Management en organisatie:
Binnen de personele lasten directie, secretariaat en onderwijsondersteuning is meer rekening gehouden met het kunnen bieden van optimale en flexibele ondersteuning aan de scholen binnen het samenwerkingverband.

Basisondersteuning:
In de meerjarenbegroting is duidelijke zichtbaar dat besloten is de impulsgelden aan het basisonderwijs aanmerkelijk te verhogen. De bedragen nemen vervolgens weer af als gevolg van daling van het aantal leerlingen.

Inzet middelen extra ondersteuning:
De arrangementen worden gehandhaafd op het niveau van de begroting 2015.
Met de ambulante dienste worden afspraken gemaakt voor wat betreft de afname van de diensten en deze worden vastgelegd. In de meerjarenbegroting is hier rekening mee gehouden.

Speciaal (basis)onderwijs:
De afname van de afdracht aan het SBO o.b.v. 1 oktober is met name het gevolg van afname van het aantal leerlingen

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een toename van de groei gedurende het schooljaar (1 februari) met 5%. Omdat vervolgens uitgegaan wordt van afname van het aantal SBO- leerlingen neemt vervolgens deze verplichting weer af.
Met betrekking tot het grensverkeer is de meerjarenbegroting gebaseerd op de aanwezige verplichtingen.

De afdrachten aan het SO zijn in 2015 vanaf 1 augustus 2015 gebaseerd op de ondersteuningsbekostiging personeel. Vanaf 2016 is dit voor een volledig jaar.

Voor de crisisplaatsingen en de ondersteuningstrajecten zijn in de loop van 2015 afspraken gemaakt. Aanvankelijk was de verwachting dat hiervoor in 2014 al verplichtingen zouden ontstaan. Dit bleek niet het geval te zijn en als gevolg daarvan viel de schuld in 2015 weer vrij.

Het jaar 2015 is een overgangsjaar naar de volledig bekostiging van het Samenwerkingsverband. Vanaf 1 augustus 2015 starten de verplichtingen richting het speciaal onderwijs, als gevolg waarvan de percentages geen goed beeld geven in 2015. Vanaf 2016 en volgende jaren zijn de percentages wel goed met elkaar te vergelijken.

B. OVERIGE RAPPORTAGES

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.
In hoofdstuk B2 zijn de meest van belang zijnde risico's benoemd. Door het jaarlijks opstellen en bijstellen van de (meerjaren)begroting, de periodieke rapportages en het jaarverslag wordt voortdurend rekening gehouden met de genoemde risico's en geanticipeerd op ontwikkelingen.
Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de kijkglazen die voor het samenwerkingsverband beschikbaar gesteld worden en wordt voortdurend informatie gedeeld tussen directie en bestuur.

B2. Beschrijving belangrijkste risico's en onzekerheden.

Risicoanalyse, inclusief opbouw weerstandsvermogen.

In de huidige risicoanalyse wordt direct ingegaan op de volgende onderdelen:

1. Risico-identificatie
2. Risicoanalyse en beoordeling
3. Risicobeheersing, en daarbij het afwegen van de alternatieven.

Risico-identificatie:

Het doel van risico-identificatie is om inzichtelijk te maken welke risico's het SWV loopt. Het risico kan dan ook gedefinieerd worden als de kans van een optreden van een gebeurtenis met effect op het behalen van de doelstellingen.

De volgende risico's kunnen benoemd worden:

1. Wet- en regelgeving;
2. De ontwikkeling van het aantal leerlingen basisonderwijs;
3. De ontwikkelingen van het aantal leerlingen speciaal basisonderwijs;
4. De verhoudingen tussen beiden;
5. De ontwikkeling van het aantal leerlingen speciaal onderwijs.
6. De inzet binnen de voorzieningen;
7. De omvang van de overhead- en organisatielasten;
8. Inkomend en uitgaand grensverkeer;
9. Onderwijs en zorg voor leerlingen.

Risicoanalyse:

1. Wet- en regelgeving.

Oorzaak	Wet- en regelgeving	**Gebeurtenis**	Publicatie van wet- en regelgeving heeft consequenties op uitvoer van activiteiten door het SWV	**Gevolgen**	Consequentie op inkomsten of lasten binnen het SWV

2. De ontwikkeling van het aantal leerlingen basisonderwijs.

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met daling van het aantal leerlingen.

Oorzaak	Aantal leerlingen in het basisonderwijs	**Gebeurtenis**	Het aantal leerlingen daalt in het basisonderwijs	**Gevolgen**	Minder baten dan begroot. Daling afdrachten aan basisscholen. Hogere druk op vaste lasten.

3. De ontwikkeling van het aantal leerlingen speciaal basisonderwijs.

Oorzaak	Aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs	**Gebeurtenis**	Tot 2% van het totaal aantal leerlingen SWV bekostiging van het Rijk. Daarboven door het SWV.	**Gevolgen**	Afdrachten aan SBO gaan af van de totale middelen van het SWV.

Oorzaak	Aantal leerlingen in het speciaal basisonderwijs	**Gebeurtenis**	Groeiregeling	**Gevolgen**	Bij groeiregeling afdracht van zowel basis- als ondersteunings-bekostiging voor zowel personeel als materieel.

4. De verhouding tussen leerlingen basisonderwijs en speciaal basisonderwijs:

Oorzaak	Verhouding aantal leerlingen basisonderwijs versus aantal leerlingen speciaal basisonderwijs	**Gebeurtenis**	Het leerlingaantal speciaal basisonderwijs neemt niet evenredig af ten opzichte van basisonderwijs	**Gevolgen**	Afdrachten aan SBO gaan af van de totale middelen van het SWV.

5. De ontwikkeling van het aantal leerlingen speciaal onderwijs:

Oorzaak	Ontwikkeling aantal leerlingen in het speciaal onderwijs	**Gebeurtenis**	Het leerlingaantal wordt in mindering gebracht op basis van t-1 ten laste van de beschikking zware ondersteuning	**Gevolgen**	Afdrachten aan SO gaan af van de totale middelen van het SWV.
Oorzaak	Ontwikkeling aantal leerlingen in het speciaal onderwijs peildatum	**Gebeurtenis**	Het leerlingaantal wordt bekostigd door het samenwerkingsverband als er sprake is van groei.	**Gevolgen**	Bij groeiregeling afdracht van zowel basis- als ondersteunings-bekostiging voor zowel personeel als materieel.

6. De inzet binnen de voorzieningen:

Oorzaak	De inzet binnen de voorzieningen	**Gebeurtenis**	Op dit moment is de omvang van de besteding gekaderd.	**Gevolgen**	Bij afname van het aantal leerlingen en het kaderen van het bedrag neemt de druk op de begroting toe. Minder baten en gelijkblijvende lasten.

7. De omvang van de overhead- en organisatielasten:

Oorzaak	Omvang overhead- en organisatielasten	**Gebeurtenis**	Binnen deze lasten zijn de loonkosten begroot en overige organisatielasten.	**Gevolgen**	Bij afname van het aantal leerlingen en het kaderen van het bedrag neemt de druk op de begroting toe. Minder baten en gelijkblijvende lasten.

8. Inkomend en uitgaand grensverkeer:

Oorzaak	Inkomend en uitgaand grensverkeer	**Gebeurtenis**	Er is sprake van leerlingen in het SBO afkomstig van buiten de regio of leerlingen die buiten de regio naar het SBO gaan.	**Gevolgen**	Consequentie op inkomsten inkomend grensverkeer of lasten uitgaand grensverkeer.

Risicobeheersing:

1. Wet- en regelgeving.

Aanpassing van wet- en regelgeving kan consequenties hebben op de omvang van de baten en lasten binnen het SWV.

Beheersmaatregel:

Door de directeur dient geanticipeerd te worden op de consequenties van wet- en regelgeving. De impact van wet- en regelgeving dient direct vertaald te worden naar consequenties hiervan binnen de (meerjaren)begroting.

2. Ontwikkeling aantal leerlingen basisonderwijs:

Binnen de meerjarenbegroting is reeds rekening gehouden met vermindering van het aantal leerlingen in het basisonderwijs. De bekostiging van een leerling aan het Samenwerkingsverband is ongeveer een bedrag van € 500,-- per leerling (voor zowel de zware als de lichte ondersteuning).

Beheersmaatregel:

Voortdurend dient op basis van de informatie vanuit de schoolbesturen en vanuit het scenariomodel PO actualisatie plaats te vinden van deze leerlingaantallen. Door de bekostiging o.b.v. t-1 zal dan tijdig geanticipeerd worden op deze leerling ontwikkeling door bijstelling van de (meer)jarenbegroting. Het advies is dan ook dit punt regelmatig in de managementrapportage aan het bestuur terug te laten komen.

3. Aantal leerlingen speciaal basisonderwijs:

Binnen de meerjarenbegroting is duidelijk zichtbaar dat de afdracht aan het speciaal basisonderwijs een omvangrijk bedrag is. Binnen het toetsingskader is vastgesteld dat dit op termijn terug. Hierop is geanticipeerd binnen de meerjarenbegroting.

Een leerling op het speciaal basisonderwijs telt mee voor omvang van bekostiging voor de zware ondersteuning (€ 340 per leerling). De afdracht voor een leerling boven de 2% bedraagt op dit moment € 4.355 (dan vindt alleen betaling plaats van de ondersteuningsbekostiging).

Bij bekostiging op basis van groei (op dit moment ongeveer 5%) gaat het om een bedrag van € 8.031 (basis- en ondersteuningsbekostiging voor zowel personeel als materieel).

Beheersmaatregel:

Op basis van de kijkglazen, op basis van uitgifte van beschikkingen, op basis van periodieke overleg met het S(B)O en op basis van analyse van verwijzing per woonplaats/schoolbestuur kan een goed beeld gevormd worden van de omvang hiervan en kan dit leiden tot sturingsmaatregelen en daarmee bijstelling.

4. De verhouding tussen leerlingen basisonderwijs en speciaal basisonderwijs:

Als gevolg van de verhouding tussen leerlingen in het basisonderwijs en het speciaal basisonderwijs zou scheefgroei kunnen zitten in de verhouding tussen in- en uitstroom en eventuele effecten die niet direct invloed hebben op de afname in het SBO. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de verdichting van de problematiek bij de SBO-scholen.

Beheersmaatregel:

Op basis van de beheersmaatregelen onder punt 2 genoemd kan hier al een behoorlijk inzicht in verkregen worden. Het is goed dat de directeur van het SWV en de betreffende SB0-scholen de in- en uitstroom monitoren en zo nodig maatregelen nemen voor de toekomst.

5. Het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs:

Dit zorgt op basis van 1 oktober t-1 voor een rechtstreekse korting op de beschikkingen zoals deze door OCW worden uitgebracht.

Voor de peildatum vindt er bekostiging plaats vanuit het SWV van de basis- en ondersteuningsbekostiging voor zowel personeel als materieel.

Voor de ondersteuningsbekostiging is er sprake van bedragen tussen de € 8.700 en € 22.000 (van categorie laag naar categorie hoog).
Inclusief de basisbekostiging komt dit neer op bedragen tussen de € 12.200 en € 25.700.
In de begroting is rekening gehouden met een percentage van ongeveer 1,65% op basis van 1 oktober t-1 en een groei van 6,5% op de peildatum.

Beheersmaatregel:

Op grond van de TLV's die door het SWV worden afgegeven dient periodiek goed in beeld gebracht te worden op welke wijze de omvang hiervan zich ontwikkeld. De aantallen dienen door periodieke rapportages goed in beeld gebracht te worden. De omvang van bedragen per leerling zijn substantieel. De directeur van het samenwerkingsverband en de directeuren SO monitoren de verkregen informatie en nemen maatregelen, wat kan leiden tot nieuw beleid.

6. Inzet binnen de voorzieningen:

Binnen de meerjarenbegroting zijn de bedragen voor de inzet binnen de voorzieningen op een aantal onderdelen gehandhaafd. Voor de herbesteding is sprake van een afname gedurende de jaren.

Beheersmaatregel:

Binnen de meerjarenbegroting is dit onderwerp duidelijk zichtbaar gemaakt. Belangrijk aandachtspunt blijft wel de omvang van de kosten in verhouding tot de afname van het aantal leerlingen. De omvang van te ontwikkelen beleid (in kosten) met betrekking tot dit punt in relatie tot de afname van het aantal leerlingen kan hier een rol in spelen.

7. De omvang van de overhead- en organisatielasten:

Binnen de begroting is duidelijk rekening gehouden met de omvang van deze lasten. De omvang daarvan is ook uitgedrukt in een percentage van de totale baten. Daarnaast is er toch wel sprake van een aantal vaste verplichting die ervoor zorg dragen dat in het licht van de ontwikkeling van het aantal leerlingen de overhead- en organisatielasten wat zwaarder kunnen gaan drukken op de begroting.

Beheersmaatregel:

Kritisch blijven kijken naar de omvang van deze lasten. Gezien de omvang zijn deze dan ook nog niet verlaagd in de meerjarenbegroting.

8. Inkomend en uitgaand grensverkeer:

Bij leerlingen komend van de regio buiten het SWV en op het speciaal basisonderwijs in de regio van het SWV zitten is sprake van inkomend grensverkeer. Leerlingen vanuit de regio die buiten de regio van het SWV op een SBO-school zitten is sprake van uitgaand grensverkeer.

Beheersmaatregel:

De directeur van het SWV monitort met de SBO-scholen in de regio het inkomende grensverkeer. Voor het uitgaande grensverkeer is het van belang op de hoogte te zijn van deze leerlingen en de daaraan verbonden verplichtingen. De directeur van het SWV is op de hoogte van het aantal leerlingen grensverkeer.

9. Onderwijs en zorg voor leerlingen:

Vanuit OCW waren reeds middelen toegekend in het kader van de compensatiemaatregel AWBZ. Een deel van deze middelen worden weer teruggedraaid als gevolg van de EMB-leerlingen en richtlijnen voorgeschreven door OCW. Het gaat om ongeveer halvering (van € 4 per leerling naar € 2 per leerling) van de beschikbare middelen zoals deze waren toegekend. In de begroting is deze last opgenomen en identiek aan de omvang van de toegekende baten. Het risico-effect met betrekking tot de meerjarenbegroting lijkt hierdoor beperkt, echter blijven er wel minder middelen beschikbaar voor overige inzet.

Beheersmaatregel:
In toenemende mate wordt verwezen naar de Gemeenten. Echter er zullen mogelijk nog aanvragen gaan komen. Het voorstel is dan in ieder geval de nog beschikbare ruimte te behouden en goed op de hoogte te zijn van de omvang daarvan in relatie tot de mogelijke aanvragen.

Weerstandsvermogen:
Binnen de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een weerstandsvermogen van 5%. Concreet betekent dit dat het weerstandsvermogen ongeveer een bedrag betreft van € 700.000.

Om te voorkomen dat bedragen al direct consequenties gaan hebben op de afdrachten aan de schoolbesturen is het zinvol een weerstandsvermogen te hebben van omvang die er voor zorg draagt dat de eerste mogelijke afwijkingen ten opzichte van de (meerjaren)begroting opgevangen kunnen worden. De beheersmaatregelen zijn verantwoordelijkheden voor alle schoolbesturen die deelnemen aan het SWV.

Om deze toch te kunnen onderbouwen zijn onderstaand een paar uitgangspunten vastgesteld:

1. Een afwijking van 1% van het leerlingaantal van de basisscholen;
2. Een afwijking van 3% van het leerlingaantal in het SBO ten opzichte van de geschetste teldatum;
3. Een toename van het aantal leerlingen speciaal onderwijs op de peildatum of deel ter compensatie van de teldatum 1 oktober t-1, anders dan de reeds toegepaste uitgangspunten;
4. Het minimaal 1 jaar langer kunnen doordraaien na opheffing van het SWV. Hierbij te denken aan de kosten voor inzet personeel, kantoorruimte, monitoring en overige contractuele verplichtingen.

Financiële consequenties:

Berekening elementen binnen weerstandsvermogen:			
Punt 1	270 lln.	€ 500,00	€ 135.000
Punt 2	22 lln.	€ 4.355,00	€ 100.000
Punt 3	15 lln.		€ 225.000
Punt 4			€ 240.000
			€ 700.000

Bovenstaande opzet geeft al duidelijk weer dat een weerstandsvermogen van 5% een behoorlijke basis vormt voor het kunnen opvangen van verplichtingen voordat een aanspraak gedaan zou moeten worden op middelen die aan de schoolbesturen worden verstrekt

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan.
In deze rapportage, onderdeel van het jaarverslag, geef het toezichthoudend orgaan aan op welke wijze zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek

JAARREKENING

INHOUDSOPGAVE

	Pagina:
Grondslagen	50
Balans per 31 december 2015	54
Staat van baten en lasten 2015	55
Kasstroomoverzicht 2015	56
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	57
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	60
Niet uit balans blijkende verplichtingen	63
Overzicht verbonden partijen	64
WNT: Wet Normering Topinkomens	64
Overige gegevens:	
Bestemming van het resultaat	66
Gebeurtenissen na balansdatum	67
Controleverklaring	68
Bijlagen:	
Gegevens over de rechtspersoon	71

GRONDSLAGEN

Activiteiten
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem, statutair gevestigd te Amersfoort, ontvangt het geld voor de lichte en zware ondersteuning in het primair onderwijs in de regio Eemland. Het is de verantwoordelijkheid van Samenwerkingsverband De Eem om in het ondersteuningsplan vast te leggen hoe ze het geld voor extra ondersteuning inzetten.

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld conform de geldende verslaggevingsregels zoals deze zijn opgenomen in Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gehanteerde valuta
De in het jaarverslag opgenomen geldbedragen zijn opgenomen in euro's.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Bedragen vanaf 500 Euro worden geactiveerd.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

	%
ICT	20,00%
Meubilair	10,00%

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen
De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bestuur worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Algemene reserve
De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijke gemaakte lasten (in geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht).
Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Resultaatbestemming
De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve vindt plaats op basis van een besluit van het bestuur. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen
De voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte rederlijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op de activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Jubileumgratificatie
De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40- jarig jubileum confrom de cao. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 2,5%.

Kortlopende schulden
De overlopende passiva betreffen nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen
De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW/EZ-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies onder verrekeningsclausule) waar geen bestedingsplan aan ten grondslag ligt worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Geoormerkte subsidies waaraan een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, worden op basis van een bestedingsplan toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Geoormerkte OCW/EZ-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) wordt ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW/EZ-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen
Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties met uitzondering van het Ministerie van OCW/EZ voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten
Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Pensioenlasten
Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidzorg.

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

WNT model
Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft het Samenwerkingsverband zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Afschrijvingen
Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Huisvestingslasten
Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten
De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten
Rentebaten en rentelasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Resultaat
Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiele baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

GRONDSLAGEN VOOR HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.
Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

BALANS PER 31 DECEMBER 2015, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2014
(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

	31 december 2015		31 december 2014	
	EUR		EUR	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
ICT	35.817		27.856	
Inventaris en apparatuur	21.761		23.465	
TOTAAL VASTE ACTIVA		**57.578**		**51.321**
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen	348.008		189.395	
Liquide middelen	1.671.791		1.239.427	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**2.019.799**		**1.428.822**
TOTAAL ACTIVA		**2.077.377**		**1.480.143**

PASSIVA

	31 december 2015		31 december 2014	
	EUR		EUR	
VERMOGEN				
Eigen vermogen				
Algemene reserve		**1.420.298**		**465.936**
Voorzieningen				
Personeelsvoorzieningen		**12.357**		**13.764**
Kortlopende schulden				
Crediteuren	112.578		188.577	
Loonheffing en premies	40.492		22.092	
Pensioenpremies	9.011		8.921	
Overige kortlopende schulden	26.649		18.571	
Overlopende passiva	455.992		762.282	
		644.722		**1.000.443**
TOTAAL PASSIVA		**2.077.377**		**1.480.143**

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2015, VERGELIJKENDE CIJFERS 2014

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
	EUR	EUR	EUR
Baten			
Rijksbijdragen	2.137.708	1.318.283	1.063.625
Overige overheidsbijdragen	231.390	-	-
Overige baten	-	-	108.200
Totaal baten	2.369.098	1.318.283	1.171.825
Lasten			
Personeelslasten	1.182.698	1.135.000	567.275
Afschrijvingen	9.655	10.000	5.185
Huisvestingslasten	37.822	41.000	22.290
Overige lasten	190.188	122.500	112.695
Totaal lasten	1.420.363	1.308.500	707.445
Saldo baten en lasten *	948.735	9.783	464.380
Financiële baten en lasten	5.627	-	1.556
Resultaat *	**954.362**	**9.783**	**465.936**

* (- is negatief)

KASSTROOMOVERZICHT 2015, VERGELIJKENDE CIJFERS 2014

	2015	2013 / 2014
	EUR	EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	954.362	465.936
Veranderingen in vaste activa:		
- Afschrijvingen	9.655	5.503
- Mutaties voorzieningen	-1.407	13.764
	8.248	19.267
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	-158.613	-189.395
- Kortlopende schulden	-355.721	1.000.443
	-514.334	811.048
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	-15.912	-56.824
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	-
	-15.912	-56.824
Mutatie liquide middelen	432.364	1.239.427
Beginstand liquide middelen	1.239.427	-
Mutatie liquide middelen	432.364	1.239.427
Eindstand liquide middelen	1.671.791	1.239.427

TOELICHTING OP DE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE BALANS

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	31-12-2015	31-12-2014
	EUR	EUR
ICT	35.817	27.856
Meubilair	21.761	23.465
	57.578	51.321

Verloopoverzicht materiele vaste activa

	Aanschaf-waarde t/m 2014	Afschrij-vingen t/m 2014	Boek-waarde per 31-12-2014	Investe-ringen in 2015	Desinves-teringen in 2015	Afschrij-vingen in 2015	Aanschaf-waarde t/m 31-12-2015	Afschrij-vingen t/m 31-12-2015	Boek-waarde per 31-12-2015
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
ICT	31.011	3.155	27.856	15.004	-	7.043	46.015	10.198	35.817
Meubilair	25.813	2.348	23.465	908	-	2.612	26.721	4.960	21.761
Totaal	**56.824**	**5.503**	**51.321**	**15.912**	**-**	**9.655**	**72.736**	**15.158**	**57.578**

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

OC&W	31-12-2015	31-12-2014
	EUR	EUR
OCW te vorderen subsidies	-	25.991
Overige vorderingen	180.725	154.701
Overlopende activa	167.283	8.703
	348.008	**189.395**

Uitsplitsing:	31-12-2015	31-12-2014
	EUR	EUR
Afdrachten SO Kon. Emmaschool 2014	151.010	151.010
Nog te ontvangen rente	5.847	1.802
Nog te ontv. Grensverkeer schooljaar 2014 - 2015	15.613	-
Vordering belastingdienst Vpb	8.255	-
Overige vorderingen	-	1.889
Totaal overige vorderingen	**180.725**	**154.701**

Project passend onderwijs in Praktijk, voorschotnota ondersteuning 2016	71.722	-
Project functioneringsprofiel, voorschotnota 2016	86.770	-
Vooruitbetaalde huurlasten	8.791	8.703
Totaal overlopende activa	**167.283**	**8.703**

Liquide middelen	31-12-2015	31-12-2014
	EUR	EUR
Rabobank R/C NL39RABO0122844033	54.989	624.427
Rabobank spaarrekening NL42RABO1267741090	1.616.802	615.000
Totaal liquide middelen	**1.671.791**	**1.239.427**

PASSIVA

Eigen vermogen	31-12-2015	31-12-2014
	EUR	EUR
Algemene reserve	1.420.298	465.936
	1.420.298	**465.936**

Algemene reserves	Stand per 1-1-2015	Resultaat 2015	Overige mutaties	Stand per 31-12-2015
	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene reserve	465.936	954.362	-	1.420.298
Totaal algemene reserve	**465.936**	**954.362**	**-**	**1.420.298**

Voorzieningen	31-12-2015	31-12-2014
	EUR	EUR
Personeelsvoorzieningen	12.357	13.764
	12.357	13.764

Personeelsvoorzieningen

	Stand per 1-1-2015	Dotatie 2015	Onttrekking 2015	Vrijval 2015	Stand per 31-12-2015	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Voorziening jubileum	13.764	2.198	3.605	-	12.357	-	12.357
Totaal	**13.764**	**2.198**	**3.605**	**-**	**12.357**	**-**	**12.357**

Kortlopende schulden	31-12-2015	31-12-2014
	EUR	EUR
Crediteuren	112.578	188.577
Loonheffing en premies	40.492	22.092
Pensioenpremies	9.011	8.921
Overige kortlopende schulden	26.649	18.571
Overlopende passiva	455.992	762.282
	644.722	**1.000.443**

	31-12-2015	31-12-2014
	EUR	EUR
Uitsplitsing:		
Loonheffing	37.341	22.092
Premies sociale verzekeringen	3.151	-
Totaal loonheffing en premies	**40.492**	**22.092**
Uitsplitsing:		
Netto salarissen	1.298	-
Vakantiegeld	25.351	18.571
Totaal overige kortlopende schulden	**26.649**	**18.571**

Uitsplitsing:		
Afdrachten aangesloten scholen	285.199	542.999
Arrangementen afrekening	135.891	174.857
Nog af te dragen inzake grensverkeer	19.894	
Welzin uren	-	29.768
Accountantslasten	4.836	7.500
Overige	10.172	7.158
Totaal overlopende passiva	**455.992**	**762.282**

Verantwoording van subsidies - model G
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs de Eem

In 2015 zijn geen subsidies met verrekeningsclausule ontvangen en ook uit voorgaande jaren zijn er geen subsidies met verrekeningsclausule meer te verantwoorden.
In 2015 zijn geen G1 en G2 subsidies van toepasssing.

TOELICHTING OP DE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2013/2014
	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen			
Lumpsum personeel, lichte ondersteuning	4.218.893	4.127.184	1.746.246
Lumpsum materieel, lichte ondersteuning	202.936	204.942	86.300
Schoolm. werk, lichte ondersteuning	68.232	71.352	29.770
Rijksbijdragen OCW - lichte ondersteuning	4.490.061	4.403.478	1.862.316
Lumpsum personeel, zware ondersteuning	4.008.764	3.890.392	196.427
Lumpsum materieel, zware ondersteuning	843.101	851.624	3.084
Overgang zware ondersteuning - verevening	-112.375	-106.008	1.060.247
Rijksbijdragen OCW - zware ondersteuning	4.739.490	4.636.008	1.259.758
LGF overgangsbekostiging OCW	1.671.719	1.643.504	221.778
Overgangsbekostiging OCW	1.671.719	1.643.504	221.778
Vrijval implementatiesubsidie OCW	-	-	364.958
	-	-	364.958
Totaal Rijksbijdragen	10.901.270	10.682.990	3.708.810
Doorbetalingen rijksbijdrage SWV			
Impulsgelden basisonderwijs	-2.064.985	-2.073.406	-634.560
Afdrachten SBO o.b.v. t-1 personeel	-864.403	-867.715	-344.346
Afdrachten SBO peildatum personeel	-227.310	-161.739	-66.073
Grensverkeer uitgaand/inkomend personeel	37.310	-120.000	-67.700
Projecten personeel	-232.335	-320.000	-63.787
Ondersteuningstrajecten BAO personeel	-	-30.000	-
Ondersteuningstrajecten SBO personeel	-190.441	-185.000	-75.444
Expertise SMW in wijkteams/oudervz. Pers.	-46.514	-71.352	-
Afdrachten SO obv t-1/ peildatum personeel	-2.098.580	-1.945.675	-101.690
Crisisplaatsing personeel SO	5.300	-180.000	-75.300
Ondersteuningstrajecten SO personeel (2014)	64.100		-64.100
Ondersteuningstrajecten SO personeel (2015)	-62.675	-140.000	-
Afdrachten BAO - LGF personeel	-1.786.006	-1.700.000	-703.028
Afdrachten BAO - LGF buiten SWV pers.	49.650	-70.000	-49.650
Herbesteding/trekkingsrecht AB personeel	-861.220	-855.000	-343.954
Herbesteding AB buiten SWV personeel	33.550	-80.000	-33.550
Experimentsubs. afdracht SO-leerlingen	-	-59.500	-
Afdrachten SBO-scholen t-1 mat.	-49.157	-50.792	-19.756
Afdrachten SBO-scholen peildatum mat.	-46.383	-25.712	-2.247
Afdrachten SO obv t-1/ peildatum materieel	-423.463	-428.816	-
	-8.763.562	-9.364.707	-2.645.185
Totaal Rijksbijdragen	**2.137.708**	**1.318.283**	**1.063.625**
Overige overheidsbijdragen			
Gemeentelijke bijdragen	231.390	-	-
Totaal overige overheidsbijdragen	**231.390**	**-**	**-**

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2013/2014
	EUR	EUR	EUR
Overige baten			
Arrangement Onderwijsondersteuning	-	-	10.920
Overige opbrengsten	-	-	97.280
Totaal overige baten	**-**	**-**	**108.200**
Totaal baten	**2.369.098**	**1.318.283**	**1.171.825**
Lasten			
Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	623.538	702.000	323.384
Sociale lasten	80.891	-	38.156
Pensioenpremies	65.800	-	47.000
Totaal lonen en salarissen	770.229	702.000	408.540
Inhuur secretariaat	40.612	40.000	13.964
Scholing	22.260	30.000	7.955
Verzorging personeel	8.873	5.000	4.432
Arbodienst	1.264	5.000	1.379
Dotatie voorziening jubilea	2.198	-	13.764
Inhuur extern / vacatiegelden OPR	25.113	-	1.104
Alg. kosten / inhuur extern/procesbegeleiding	25.238	20.000	28.799
Inhuur onderwijsondersteuners	52.508	43.000	17.030
Expertiseteam	172.727	210.000	26.122
Schoolmaatschappelijk werk	-	-	29.769
Professionalisering scholen	89.515	80.000	14.417
Totaal overige personeelslasten	440.308	433.000	158.735
-/- uitkeringen vervangingsfonds	-27.839	-	-
Totaal uitkeringen	-27.839	-	-
Totaal personele lasten	**1.182.698**	**1.135.000**	**567.275**

Gemiddeld aantal medewerkers
In 2015 waren bij de Samenwerkingsverband De Eem 12 medewerkers in dienst met een totale werktijdfactor van 10,05 (2014: 5,72).

Afschrijvingen			
ICT	7.043	7.000	3.054
Meubilair	2.612	3.000	2.131
Totaal afschrijvingen	**9.655**	**10.000**	**5.185**
Huisvestingslasten			
Huur	34.870	36.000	18.035
Schoonmaakkosten	1.987	5.000	762
Overige huisvestingslasten	965	-	3.493
Totaal huisvestingslasten	37.822	41.000	22.290

Overige lasten	**Realisatie 2015**	**Begroting 2015**	**Realisatie 2013/2014**
	EUR	EUR	EUR
Telefoon/fax	13.038	9.000	8.086
Porti- en transportkosten	562	2.000	1.023
Kopieerkosten	4.553	3.000	3.499
Kantoorartikelen	2.928	-	2.902
Abonnementen/contributies (ABB)	547	1.500	2.656
Vergaderkosten	6.322	9.000	1.054
Accountantskosten	7.500	7.500	7.500
Administratiekosten (extern)	22.504	30.000	20.620
Toets-/testmaterialen	31	4.000	-
Communicatie/ PR	79.873	35.000	45.408
Representatiekosten	1.103	1.500	1.266
Bestuurskosten	2.222	-	118
Onderhoud/verbruiksmateriaal hardwareICT	48.381	20.000	18.496
Overige uitgaven/onvoorzien	624	-	67
Totaal overige lasten	**190.188**	**122.500**	**112.695**

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	Realisatie 2015	**Begroting 2015**	**Realisatie 2014**
	EUR	EUR	EUR
Controle van de jaarrekening	7.500	7.500	7.500
Andere controlewerkzaamheden	-	-	-
Fiscale advisering	-	-	-
Andere niet-controledienst en	-	-	-
	7.500	**7.500**	**7.500**

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de vereniging betrokken verbonden partijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

Totaal Lasten	**1.420.363**	**1.308.500**	**707.445**
Saldo baten en lasten *	**948.735**	**9.783**	**464.380**
Financiële baten en lasten			
Rentebaten	5.847	-	1.802
Rentelasten	220	-	246
Totaal financiële baten en lasten *	**5.627**	**-**	**1.556**
Resultaat *	**954.362**	**9.783**	**465.936**
Netto resultaat *	**954.362**	**9.783**	**465.936**

* (- is negatief)

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Huurverplichting

Het Samenwerkingsverband primair onderwijs De Eem is met 43e Sachwert Rendite Fonds Holland GmbH & Co. KG te Amsterdam een huurverplichting voor het kantoorpand aan de Burgermeester De Beaufortweg 16 respectievelijk 18 te Leusden aangegaan. DTZ Zadelhoff te Utrecht voert namens 43e Sachwert Rendite Fonds Holland GmbH & Co. KG het beheer over het kantoorpand. Deze overeenkomst is aangegaan voor de duur van vijf jaar, ingaande op 1 november 2013 en lopende tot en met 31 oktober 2018. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege op 31 oktober 2018. De verplichting van de huur, inclusief de bijkomende servicekosten, bedraagt op jaarbasis 35.166 euro.

Verlofuren duurzame inzetbaarheid personeel

In de nieuwe cao is een mogelijkheid opgenomen verlofuren in het kader van duurzame inzetbaarheid van personeel of werktijdvermindering van senioren op te sparen. Voor opgespaarde rechten moet een voorziening worden gevormd mits de rechten op doorbetaalde afwezigheid in de toekomst kunnen worden opgenomen (in uren) of verzilverd (in geld). Bij Samenwerkingsverband de Eem heeft geen inventarisatie plaatsgevonden van deze verlofuren en is derhalve onbetrouwbaar vast te stellen om hoeveel geld het gaat. Een voorziening is hiervoor niet opgenomen.

Vennootschapsbelasting

De Belastingdienst is van mening dat de entiteit vennootschapsbelastingplichtig is. Hiertegen is bezwaar aangetekend, dit loopt nog. In de jaarrekening is een vordering uit hoofde van vennootschapsbelasting opgenomen van € 8.255 (betroffen aanslagen te betalen vennootschapsbelasting, waarvan SWV de Eem van mening is dat deze ten onrechte aan de belastingdienst zijn betaald). Mocht er sprake zijn van vennootschapsbelasting kan over 2014 en 2015 nog (aanvullende) aanslagen worden opgelegd van ca. maximaal € 328.000.

Verbonden partijen
Binnen het Samenwerkingsverband de Eem is er geen sprake van verbonden partijen.

WNT: Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
Samenwerkingsverband primair onderwijs De Eem

4.1 Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Vermelding topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen (met dienstbetrekking)

Functie of functies	Voorzitters-clausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenver-goedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
Directie	N	B.M. Gadella	1-9-2013		1,00	€ 78.886	€ 220	€ 10.967	€ -

Vermelding topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen (zonder dienstbetrekking)

Functie of functies	Voorzitters-clausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenver-goedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
Niet van toepassing						€ -	€ -	€ -	€ -

Vermelding alle toezichthouders

Functie of functies	Voorzitters-clausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenver-goedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
Lid bestuur	J	W. Kuijpers	N.v.t.			€ -	€ -	€ -	€ -
Lid bestuur	N	B. Sonnenberg	N.v.t.			€ -	€ -	€ -	€ -
Lid bestuur	N	G.J. Zomer	N.v.t.			€ -	€ -	€ -	€ -
Lid bestuur	N	E.C.J.M. Dekker	N.v.t.			€ -	€ -	€ -	€ -
Lid bestuur	N	J. Reitsma	N.v.t.			€ -	€ -	€ -	€ -

Leden van de Raad van toezicht hebben in 2015 geen vergoeding ontvangen.

Vermelding niet-topfunctionarissen (van wie de bezoldiging de norm overschrijdt)

Functie of functies	Voorzitters-clausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenver-goedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
Niet van toepassing									

Vermelding niet-topfunctionarissen (van wie de bezoldiging de norm overschrijdt)

Functie of functies	Voorzitters-clausule van toepassing	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenver-goedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
Niet van toepassing									

OVERIGE GEGEVENS

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Bestemming van het resultaat

	Resultaat 2015
	EUR
Algemene reserve (publiek)	954.362
Totaal resultaat	954.362

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van belang zijn hier te melden.

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Koolhovenstraat 11
3772 MT Barneveld
Postbus 272
3770 AG Barneveld

T (0342) 40 85 08
F (0342) 40 81 41
barneveld@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bevoegd gezag van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem

Verklaring betreffende de jaarrekening
Wij hebben de jaarrekening 2015 van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem te Amersfoort gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur
Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.
Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2 van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het

Van Ree Accountants is een handelsnaam van Van Ree Accountants BV.
Op al onze diensten zijn de SRA-Algemene voorwaarden van toepassing die gedeponeerd zijn onder nummer 40481496 bij de Kamer van Koophandel te Utrecht.
Op verzoek worden deze kosteloos toegezonden.

getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.
Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidcriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing van ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening
Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen
Ingevolge artikel 393, lid 5 onder e en f van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 is opgesteld, en of de in artikel 392, lid 1 onder b tot en met h van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 391, lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Barneveld, 3 juni 2016
Van Ree Accountants

M.A. Rozendaal RA

BIJLAGEN

D1 GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam:	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem
Adres:	Burgemeester de Beaufortweg 16, 3833 AG Leusden
Telefoon:	033 - 760 11 91
E-mailadres:	info@swvdeeem.nl
Internetsite:	www.swvdeeem.nl
Bestuursnummer:	21446
Contactpersoon:	Mevr. B.M. Gadella
Telefoon:	033 - 760 11 91
E-mailadres:	b.gadella@swvdeeem.nl
BRIN-nummer:	PO2602